

METAI

PAVASARIO LINKSMYBĖS

Jau saulelė vėl atkoptama budino svieta
Ir žiemos šaltos trūsus pargraudama juokės.
Šalčių pramonės su ledais sugaišti pagavo,
Ir putodams sniegs visur į nieką pavirto. 5
Tuo laukus orai drungni gaivydami glostė
Ir žoleles visokias iš numirusių šaukė.
Krūmai su šilais visais išsibudino keltis,
O laukų kalnai su kloniais pametė skrandas.
Vislab, kas rudens bjaurybėj numirė verkdams,
Vislab, kas ežere gyvendams peržiemavojo 10
Ar po savo keru per žiemą buvo miegojęs,
Vislab tuo pulkais išlindo vasarą sveikyt.
Žiurkės su šeškais iš šalto pašalio traukės.
Varnos ir varnai su šarkoms irgi pelėdoms,
Pelės su vaikais ir kurmiai šilumą gyrė. 15
Musės ir vabalai, uodai su kaimene blusų
Mus jau vargyt vėl pulkais visur susirinko
Ir ponus taip, kaip būrus, įgelt išsižiojo.
Bet ir bitins jau šeimyną savo pabudyt
Ir prie darbo siųst bei ką pelnyt n' užsimiršo. 20
Tuo pulkai jų pro plyšius išlįsti pagavo
Ir lakstydami su birbynėms žaisti pradėjo;
O vorai kampuos sėdėdami verpalus audė
Irgi medžiot tinklus tyloms kopinėdami mezgė.
Bet ir meškos, ir vilkai šokinėdami džiaugės 25
Ir suplėšyt ką tyloms į pagirį traukės.
Ale kokie dyvai – nei viens iš didelio pulko
Verkdams ar dūsaudams mus lankyti nesugrįžo;
Ne! ne verkt, bet linksmytis visi susirinko:
Nės darbai žiemos visur jau buvo sugaišę 30
Irgi pavasaris ant visų laukų pasirodė.
Tuo po tam pašaliai visi kribždėti pagavo
Irgi, bešūkaujant pulkams, ošims pasikėlė.
Viens storai, o kits laibai dainuoti mokėdams
Ir linksmi lakstydami ik debesų kopinėjo; 35
O kits ant šakų kopinėdams garbino Dievą.
Bet ir valgių dėl skūpų nei viens nesiskundė.
Rūbai šio ir to didei jau buvo nudilę;
O tūls lopytą parlėkdams parnešė kuodą
Ir pasisotyt ant laukų vos mažumą rado. 40
O štai ir taipo parvargęs nieks nedejavo,

Bet visi visur sumišai šokinėdami džiaugės.
 Gandras su kitais kaimynais parlėkė linksmas
 Ir gaspadoriškai ant kraiko tarškino snapą.
 Taip besidžiaugiant jam štai jau ir jo gaspadinė 45
 Iš šaltos gaspados vėl išlindusi rados
 Ir su savo snapu meilingą sveikino draugą.
 Kraiką jie visur didei sudriskusį rado;
 Ogi namus naujus, užpernai tik budavotus,
 Rado ant visų kampų permier pagadytus. 50
 Sienas ir čytus ir daug naujintelių sparų
 Vėjai su sparnais nuo kraiko buvo nuplėšę.
 Durys su langais ir slenksčiais buvo nupuolę;
 Ogi troba visa visur iškrypusi rodės;
 Todėl tuo abu, kaip reik tikriems gaspadoriams, 55
 Vislab vėl taisyt ir provyt sukosi greitai.
 Vyrs tuojaus žagarų budavonei parnešė glėbj;
 O gaspadinė jo pūstynes mandagiai lopė.
 Taip po tam abu, daug dirbę bei trūsinėję,
 Valgį sav sužvejot pas klaną nulėkė greitai 60
 Ir, kelias varles bei rupuižes paragavę,
 Dievui iš širdies visos viernai dėkavojo.
 Tu, žmogau nieking! mokykis čia pasikakyt
 Ir pasisotindams gardžiaus n' užmiršk savo Dievą.
 Krūmus ir girias visokios ošino dainos; 65
 O laukus visur bei pievas skambino garsai.
 Gegužės ir strazdai sumišai lakstydami žaidė
 Ir Sutvertoji linksmi rykaudami gyrė.
 Kregždės su lengvais sparnais aukštai pasikėlė
 Irgi bešūtydamos nei kulkos šaudė per orus, 70
 O paskui valgius prastus be priprovų valgė
 Ir pasivalgiusios pluškėjo pasaką savo.
 Gervins ik debesių juodų dyvinai kopinėdams
 Ir nei verkdams irgi dejuodams skambino dangų;
 Bet tai ne verksmai, kad jis taip skambina šaukdams, 75
 Ne! jis nor pamokyt, kaip Dievo didė galybė
 Ir paukštelių balsuos yr didei stebuklinga.
 Žvirbliai su vaikais žodžius girdėdami tokius:
 „Rods, – tarė, – mūs giminė taip jau vis šlovina Dievą.“
 Bet lakštingala, dar ikšiol kytriai pasislėpus, 80
 Laukė vis, iki kožnas bus savo dainą pabaigęs.
 Todėl ji paskiaus kasmets vis pradeda šūkaut
 Ir nakties čėse, kad sviets jau miegt įsigūžtęs,
 Sav viena tamsoj budėdama garbina Dievą,
 O išaušus jau, kad mes iš patalo kopam, 85
 Kartais budina mus ir mūsų linksmi širdis.
 Ak, šlovings Dieve, kaip dyvins tavo sutaikym!
 Kad mes rudenyj ar žiemos čėse pasislėpę
 Ir susirietę pas meilingą kakalį krankiam,
 Tai ir tu, paukšteli miels, pas mus nesirodai, 90

Bet taip jau, kaip mes, tamsoj pasislėpusi lindai
 Ir mažu savo glūpas muses sapnuodama gaudai.
 O štai, kad mes vėl linksmi pavasarį švenčiam
 Ir savo darbus ant laukų jau dirbt pasitaisom,
 Tuo ir tu, savo skambantį nutvėrusi vamzdį, 95
 Su visokiais balsais ir dainavimų garsais
 Ragini mus pasidžiaugt ir mūsų lengvini darbus.
 Ale sakyk, gaidel! dėl ko tu vis pasislėpus
 Ir, kad pradeda temt ar naktyj, paderi šūkaut?
 Kodėl taip didei slapais su pasaka savo? 100
 Juk sviets visas, ar būt būrs, ar pons įsirėmęs,
 Ir vaikai be buksvų, ir krunėdami diedai, –
 Kožnas ir kiekviens tavo šauną garbina dainą,
 Kad tu mums dyvus linksmų lakštingalų čiauški.
 Tu vargonų bei cimbolų niekini garsą. 105
 Smuikai tav ir kanklys tur su gėda nutilti,
 Kad rykaudama tu savo saldų pakeli balsą
 Ir kinkyt, paplakt, nuvažiuot išbudini Jurgį!
 Kad prieš vakarą tu pasislėpus pradedi juoktis,
 O mes daug prisivargę jau į patalą virstam, 110
 Tai tu tarp kitų paukštelių nei karalienė
 Vis dailiaus ir šlovingiaus savo šūkteri šūtką.
 O kad kartais kobotą mes tavo pamatom,
 Tai tu mums nei žvirblis būriškas pasirodai.
 Tu sermėgų poniškų, puikiai padarytų, 115
 Ir žiuponiškų turbonų niekini rėdą;
 Bet vis nei būrka prastai viešėdama čiauški.
 Ak! ir tarp žmonių daug syk taip jau nusiduoda,
 Kad ant svieto šio mainų tikrai padabojam.
 Diksas, ans žioplys, mieste didei pasipūtęs 120
 Ir su rūbais blizgančiais kasdien išsirėdęs,
 Nei dievaitis koks tarp būrų skiauturę rodo;
 O kad kartais mes jo glūpą girdime kalbą,
 Tai ir būrs tur spjaudyt ir didei nusidyvyt;
 Ypačiai kad apjekėlis toks niekina Dievą 125
 Ir besišypsodams kaip pons glūpumą parodo.
 Ak! kiek sykių Krizas, į vyžas įsinėręs
 Ir savo skrandą būrišką viešėt užsimovęs,
 Po prastu savo stogu nei lakštingala čiauška,
 Kad širdingai jis savo Dievą pradeda garbint. 130
 Tu, paukšteli miels! ne poniškai prisivalgai.
 Riebūs mūs lašiniai bei dešros tav nepatinka,
 Ir keptų bei virtų valgių mūsų nenori.
 Tu neliūbiji pyragų neigi ragaišių
 Irgi nevožiji gardžiausio gėrimo ponų; 135
 Bet, pasisotinusi prastai, tikt vandenio trokšti.
 Tikt n' užmiršk, gaidau! per daug giedodama valgyt.
 Imk drąsa, nečėdyk, kas mums birbina galvas.
 Valgyk sav sveika, kad nori, vabalą margą!

Valgyk grikvabalius, muses ir dyviną žiogą! 140
 Valgyk skruzdėles ir jų negimusią veislę;
 Bet ir mūs paminėk į mūsų girę parėjus,
 Kad dainuodama dar ilgiaus savo vasarą švėsi
 Ir „Jurgut, kinkyk, paplak, nuvažiuok“ pasakysi.
 Tu, niekings žmogau! mokykis čia pasikakint, 145
 Kad tav kartais tropijas skūpai prisivalgyt.
 Į paukščius žiūrėk! Viens prastą kirminą kramto,
 O kitsai, stokodams grūdo, gnyba žolelę.
 Juk ir jie kasmets, mus atlankyti sukeliavę,
 Kūdą vis ir alkstantį pavasarį randa; 150
 O vei, todėl tikt nei viens niekadosis nesiskundžia.
 Tav, žmogau! miels Dievs daugių daugiau dovanojo,
 O tu dar nurni, kad, kartais alkaną dieną
 Ar skūpus čėsus sulaukęs, šupinį gramdai?
 Taip sumišai besijuokiant, štai užims pasikėlė 155
 Ir tuojaus erelis rėkaudams pasirodė.
 „Tič, – tarė jis, – pulkai susirinkę, liaukitės ošti
 Ir tikrai klausykit, ką mes jums pasakysim.“
 Štai tuojaus visi pulkai, girdėdami šauksmą,
 Iš visų pašalių susilėkė jam pasirodė: 160
 „Štai mes, jūs tarnai! Ką velys jūsų malonė?“ –
 „Mes, – atsiliepdams jiems erelis, – norime tardyt,
 Kaip jūsų mylista žiemos bėdoj išsilaukėt.
 Ar pristokot ko? ar kas tarp jūsų pagaišo?
 Rasi ką šeškas ar baisinga pelėda sudraskė, 165
 Mažu ką vanags ar kiaunė kopinėdama smaugė,
 Mažu ką neprietelius žmogus mums numušė šaudams
 Ar kytriai, nei koks klastorius, gyvą pakorė,
 O paskui prisiest skauradoj iškepė biedžių.“
 Taip ereliui klausiant ir aštriai tyrinėjant, 170
 Gandras ant savo lizdo nei koks pons išsisplėtęs
 Bei besiklonodams vis ir linksmai šokinėdams:
 „Dievs, – tarė, – svietą šį sutverdams ir budavodams,
 Daugel tūkstančių gyvų sutvėrimų leido
 Ir kožnam savo valgj bei gyvatą paskyrė; 175
 Juk visur, kur žiūrim tikt, dyvai pasirodo.
 Pulką šį Sutvertojis į vandenį siuntė,
 O anam ant orų plaukt sparnus dovanojo.
 Daug gyvų daiktų po medžiais girėse slapos;
 O kiek ant laukų linksmai plezgendami laksto 180
 Ar pas žmones ant kiemų čypsėdami burzda!
 O vei kožną Dievs vis su pasimėgimu sotin.
 Kartais tropijas sulaukt ir alkaną dieną,
 Kad visur per daug baisybės darganų teška
 Ar kad dėl žmogaus griekų Dievs vargina svietą. 185
 Neprietelis žmogus daug syk mus gandina šaudams
 Irgi bičiulių bei genčių mums numuša daugel.
 Kartais nuo vaikų meilingus atskiria tėvus

Ar aukštai kopinédams paukščių pavagia veislę.
 Sykiais vargstantiems nei koks geradėjas 190
 Grūdus patvoryj barstydams ragina valgyt;
 O štai, kad tarp mūsų kas ką lest pasidrašin,
 Su tinklais glūpiems draugams iškadą padaro
 Ar su provyta pūčka tikt muša, tikt muša.
 Ir tarp paukščių rods tūls kytras randasi sukčius, 195
 Kurs gardžiai prisiést slaptoms savo numuša draugą.
 Vanags, ans klastorius, ir pelėda, jo dumčius,
 Ir varnai su varnoms, ir jų draugala šarka
 Daug kasmets, kaip žinom, išgaišina nabagų;
 Bet toksai razbaininks dar tarp mūs nesirado, 200
 Kaip žmogus tūls yr, kad jis smaguraut išsižioja.”
 Taip besipasakojant, dyvų dyvai pasidarė.
 Balsas nei nuskęstančio sušuko nešvankiai
 Ir vis „gelbėkit, ak! gelbėkit“ padusėjo.
 Tuo visi pulkai to garso taip nusigando, 205
 Kad ir pats erelis jau kribždėti nedirso;
 Tikt šikšnosparnis dar viens su pilka pelėda
 Iš bjaurų pašalių pamaži pasidrašino lįsti
 Ir tikrai tyrinėt, koks strokas ten nusitiko.
 Štai viens pons, puikiai rėdyts (tikt gėda sakyti), 210
 Mislyk tikt, aukščiausių ponų viens, prisiėdęs
 Ir visokių rinčvynių svetimų prisikošęs,
 Voliojos ant aslos ir prasikeikdams rėkė:
 Nės jis velnius ir velniūkščių kaimenę visą,
 Dievą bluznydams, taip baisiai šaukti pagavo, 215
 Kad visa pekla dėl to nusigandusi rūko
 Irgi bedugniai jos bei pamotos prasivėrė.
 Žinom juk visi, kaip ponai keikdami rėkia;
 Bet ir būrai jau nuo jų mokinasi rėkaut.
 „Kas tav, biedžiau, kenk?“ – šikšnosparnis tyrinédams 220
 Irgi nuskųsdams poną tą pasidrašino klausti.
 „Ar gumbu sergi per daugel kabiar édęs?
 Mažu pečenkos vėl iš pilvo veržiasi laukan?
 Juk ir tavo tetėns užpernai taip prisiėdęs
 Su savo pusbroliais, kaip tu, pilvuodami sirgo, 225
 Ik paskiaus jie perplyšo ir numirė baisiai.”
 Štai didpilvis šitas, tą graudenimą jausdams,
 Dar daugiau išputo ir durnuoti pradėjo:
 Nės jis tuo plaukų nuo kiaušės nupešė pluoštus;
 O paskui barzdos nu smakro pusę nuplėšė 230
 Ir su nagais kumpais savo veidą visą sudraskė.
 Bet dar tai negana; jis vis pinigų graibydams
 Ir besispardydams su valgiais parmetė stalą;
 Taip kad šunys, iš visų pašalių susibėgę,
 Poniškus valgius ir brangus viralus édė. 235
 Bet ir to negana; jis émęs didelį peilį
 Gerklę su stemple jau perpjaut ištiesė ranką.

Čia šikšnosparnio širdis taipo nusigando,
 Kad šikšniniai jo sparnai jau lėkt n'įgalėjo;
 Ale pelėdpalaikė, dėl to smertnai nusiminus, 240
 Vėl atpenč tuojaus į namą savo sugrįžo
 Ir naujienas tas bei tokį dyviną trūsą,
 Kad orai pikti, kasnakts dar praneša svietui
 Ir dėl to žmogaus tamsoj dūsausdama verkia.
 „Ak! – tarė Lauras, rymodams ant stripinio savo, – 245
 Vis niekai, kad tūls žioplys su Bleberiu vapa,
 Būk pilonys vis linksmi kasdien prisivalgą
 Ir miesčionys be vargų mieste šokinėja:
 Nės tokie žiopliai, butus pamatydami margus
 Ir kariatas blizgančias girdėdami trinkant, 250
 Mislija, kad kožnas ponas puikiai išsirėdęs
 Nei kaip angelas danguj kasdien pasilinksmin.
 Ak, gaidau! lietuviški kytri pilosopai
 Taip glūpai nezaunija, kad šupinį šutin
 Ar kad jie viešėt naujas vyžas prasimano. 255
 Juk tikt viens glūpums, kad Milkus, Kasparo tarnas,
 Poniškai pasirodydams kožnam pasitursin
 Ir būrus prastus per kiaulių jovalą laiko.
 Tu, nenaudėli! dėl ko taip iškeli nosį?
 Ar jau užmiršai, kaip pernai, piemeniu būdams, 260
 Ožkas ir kiaules glūpas pas Bleberį šėrei
 Ir su vyžoms kaip glūps vaiks į baudžiavą traukeis?
 Ar nežinai, kaip Pričkus, kad akėt nenorėjai,
 Su botagu, kaip šulcui reik, tavo strėngalį drožė?
 Tikt atsimyk, kiek syk tavo tėvs, sopagus siuvinėdams, 265
 Su kurlalium tav per rambią nugarą siekė,
 O moma su ražu supykus mušė per ausį.
 Ogi dabar jau kaip ponatis skiauturę rodai
 Ir grumzdi, kad kartais būrs, pro šalį važiuodams
 Ir tavo kardą su nauju diržu pamatydams, 270
 Ne tuojaus, kad tu liepi, kepurę numauja
 Ir, kaip nori tu, jisai nenor pasiklonot.
 Snargliau! eik pirma mokykis kakalį šildyt
 Ir savo pono suteptus sopagus nušluostyt. 275
 Juk žinai, kaip jis tave dar per drimelį laiko
 Irgi nupliedams su lazda tavo nugarą skalbia.
 Vei kapė bei tē kaip reik dar košt neprimokai!
 Eik užsimauk vyžas, eik vėl pas Bleberį slūžyt!
 Tikt girdėk, kaip kiaulės jo bei alkanos ožkos
 Graudžiai pro plyšius žiūrėdamos ėdesių rėkia. 280
 Kam išbėgai taip, prastojęs kaimenę kiaulių?
 Ar negavai, ko reik, kasdien iš Bleberio rankų?
 Ar reikėjo tav bensyk išgyt neprivalgus?
 Tikt atsimyk, kaip jis tave nuogą priėmė slūžyt
 Ir kiek utėlių jis tav kasdien nušukavo, 285
 Ik išmokai jo penkias kiaules surokuoti;

O paskui kiek vargo jis ir ašarų verkė,
 Ik jo daglą puskuilį su penketa kiaulių
 Pro vartus išguit drįsai, kad išginė kerdžius.
 Ogi dabar, žioply, jau gėdies Bleberio namo 290
 Ir jo viežlybą bei vertą niekini vardą?
 Tič tiktai, ponat! mažu vėl teks žingine žengti,
 Ir, kad Dievs koravos, dar verkdams ubagais eisi.“
 „Rods, – tarė Pričkus, – jauns žmogus durnai dūkinėdams
 Nei sidabras gyvs stikle mudriai šokinėja 295
 Ir per daug durnuodams sav iškadą padaro.
 Juk ir mes visi, glūpi dar būdami snargliai,
 Daug visokių niekniekių glūpų prasimanėm.
 Mes vaikai ant ūlyčių krūvoms susibėgę,
 Lošom ir durnus štukus kaip kūdikiai taisėm. 300
 Čia viens pulks, sav žirgus iš lazdų pasidaręs
 Ir glūpai skraidydams, ant purvų šokinėjo;
 O kitsai, botagus sav iš plaušų nususukęs,
 Pauškėjo be kelnių šen ir ten bėginėdams;
 Bet mergaitės, pačios dar privalydamos auklių, 305
 Jau iš lopų margas sav lėles madaravo
 Ir aukuodamos ant alkūnių garbino bostrą.
 Žinom juk, kaip vaikesčiai savo vasarą švenčia.
 Poniški vaikai, su būriškais susisėdę,
 Kartais broliškai purvus krapštydami žiopso 310
 Ir taip viens, kaip kits, niekus be razumo plūsta;
 Juk ir ponų vaikesčiai taip jau per subinę gauna,
 Kad jie, kaip kiti vaikai, į patalą mėža.
 Andai aš su gromata siųsts pas Kasparą bėgau
 Ir pas jo vartus naujus, kepurę nuvožęs, 315
 Laukiau, ik tarnai man ponui lieps pasirodyt.
 Štai žiūriu, viena boba vis lekuodama bėga.
 Gryta! tariau, kas kenk, kam bėgi taip išsižiojus? –
 „Ak! – tarė ji kytriai, – ponatis mūs maloningas...“
 Taip ištarusi, ji tuojaus pas upę nušoko 320
 Ir jo pridergtas buksvas su kultuve skalbė.
 Aš besigėdėdams išvydau Krizą bekumpsant.
 Vaike! tariau, ką misliji tokiai pamatydams?
 Ar ne mūsų žiopliai taip jau šokinėdami daro?
 Būrkos savo lėles glūpas su skrandgaliu rėdo 325
 Ir suvystytas į tamsų pašalį kiša;
 Juk žinai, kaip būrai veislę savo kavoja.
 Ale žiuponės savo lėles, margai dabinėtas,
 Ant šilkų perynų vis į patalą guldo.
 O vei ir jų lėlės, kad joms kas pasidaro, 330
 Lyg taipo, kaip ir mūsiškės, klykia nešvankiai.
 Bet jau taip visur, kol sviete kūdikiai augo,
 Vargt ir verkt vaikų pirmiausias buvo remestas.
 Dar nei viens ikšiol n'užaugo vis besijuokdams;
 Ir iš lopšio dar nei viens n'iškopo neverkęs. 335

Vei žiūrėkim tikt! jau vėl su padėjimu Dievo
 Vasarą su šiltoms dienelems jaučiame grįžtant.
 Vei! kaip žemė jau savo nuogą nugarą rėdo,
 Ir kaip kožnas daikts atgydams pradeda džiaugtis.

Ant! paukšteliai po dangum, pulkais susilėkė, 340
 Linksminas ir sumišai visur skraidydami juokias;
 O keli tarp jų pautus rokuodami deda.
 Ale palaukit tikt, iki pautai, jūsų padėti,
 Čypsės ir po tam dar jus užaugdami kvaršys
 Ir už pročę jums menkai dėkavos išlėkė. 345
 Taigi matai, taip paukščiams, taip ir mums pasidaro,
 Irgi be vargo būt negal nei viens šime sviete.

Juk ir mes, dar A, B, C nemokėdami čiauškėt,
 Daug vargų bei strokų tėvams savo padarėm,
 Ik bėginėt išmokom ir ką žaist prasimanėm. 350
 O vei! kaip kiek išminties užaugdami gavom,
 Ir darbeliai su vargeliais jau prasidėjo;
 Štai tuo žirgai su lėlėms į šūdą pavirto.
 Ak, išties! kita prova, kad piemenio skrandą
 Jau užsimovęs ožkas ir kiaules varinėji 355
 Ar kad dargana su lytum pluk nugarą prausia.
 Ei paskui, kad jau akėčias reik sekinėti
 Ar kad margis su laukiu nenor rėplinėti,
 Mislyk tikt! koktu dūšelei čia pasidaro.
 Ypačiai kad po tam jau gyvos randasi lėlės 360
 Ir nenaudėlės dėl niekų kvaršina galvas.
 Juk žinai, kaip yr, kad pulks lėlių pasidaro.

Ak, Adom! tu pirms žmogau išdykusio svieto.
 Tu su savo Ieva, sode pavasarį švėsdams
 Ir gėrybes uždraustas slaptoms paragaudams, 365
 Sav ir mums nabagėliams daug padarei vargelių.
 Dievs, tavo kolidams ir žemę visą prakeikdams,
 Dėl raspustos tos iš rojaus išmetė laukan
 Ir su rūpesčiais tavo duoną paliepė valgyt.
 Taip po tam tu, biedžiau, su Ieva, savo mote, 370
 Išrėdyts su kailiais per laukus bėginėjai
 Ar tamsoj pasislėpt į krūmus kur nusitraukei.
 Žinom juk ir mes, koktu, kad kaip nusidėję
 Slapomės ar kartais šen ir ten bėginėjam.

Tav, tėtat garbingis! pirmykščios tavo lėlatės 375
 Daug dyvų bei daug neregėtų štukų padarė,
 Ik po tam iš tų lėlių pulkai prasidėjo
 Ir kaip mūsų žiopliai tavo biedną kvaršino galvą.
 Tu su savo Ieva juk dar nebuvo ta bandė,
 Kaip jūsų veislės pulks ant svieto šio prasiplatys 380
 Ir kiek vargo jums jisai padarys užaugdams.
 Ale ką mislijo Ievutė, tavo pačiutė,
 Kaip jos pirmas vaiks užgimęs klykti pagavo
 Ar kaip pirmąsyk ji jam pasturgalį šluostė

Ir prastai suvystijus į pašalį kišo? 385
 Ale, žėlėk Dieve! kiek džiaugsmo judu sulaukėt,
 Kaip susivaidijęs ant lauko juma sūnelis
 Barės rūstaudams ir brolis numušė brolių?
 Ak, Adom! tu, peržengdams prisakymą Dievo,
 Sav ir mums padarei vargus ir didelę bėdą. 390
 Juk ir mes, kaip tu, šime sviete vos pasirodom,
 Štai tuo bėdos iš visų pašalių susibėga
 Ir nuo lopšio mus ik grabo persekinėja.
 Ale ką galim veikt? Pakol šime krutame sviete,
 Turim jau visaip, kaip taiko Dievs, pasikakyt. 395
 Juk ne vis reik vargt, ir tokios randasi dienos,
 Kad, prisivargę daug, širdingai vėl pasidžiaugiam.
 Ant žiemos smarkums su šalčiais vėl pasibaidė,
 Ir ilgų nakčių tamsybės jau nusitrumpin,
 Vei, saulelė, tikt žiūrėk! atkopardama greitai, 400
 Brinkina jau laukus ir žolę ragina keltis;
 Vei! ne daugio reiks, tuo vėl kvietkas pasidare
 Uostysim ir garbysim pavasarį margą.
 Bet ir jūs, darbai, mus vėl užniksite dovyt,
 Kad turėsime su vargais į baudžiamą trauktis. 405
 Ak! kiek trūso reiks, ik į skūnes sugabėsime,
 Kas ant aukšto dar ar klėtyj guli be diego;
 Ir kiek dar palūkėt reikės, iki šupinį virsim.
 Nugį dabar, į dievišką žiūrėdami ranką,
 Judykimės pamaži nuolatai nusitvert savo darbus 410
 Ir nepabūkim, kad išgirsime darganas užiant
 Ar kad orai mus daugysyk visoki nugandys!
 Skubykimės, eime nugamykim reikalą kožną!
 Orei žagrių reiks, palyčių beigi noragų;
 O akėčioms reiks negelių bei bingusių kuinų. 415
 Žinom juk, ką jaučiai mums rėplodami riečia,
 Kuinai tur, kad liepiam jiems, skraidydami trupyt.“
 „Rods, – tarė Slunkius, – vėl bėsyk su padėjimu Dievo
 Išmiegot ir sąnarius atgaivyti galėjom.
 Ak! kiekysyk aš, rūpesčių visų neminėdams, 420
 Išstis ir užklots krankiau pas kakalį šiltą.
 Ak! kad būt ilgiaus žiema pas mus pasilikus,
 Ir kad vis miegot mums būtų sviete paskirta.
 Ogi dabar, žėlėk Dieve! jau vasara randas
 Ir darbų naštas nusitvert vėl ragina rengtis. 425
 Ak! man ašaros į akis jau pradeda trauktis;
 O mano motė (žinot juk, koks moterų būdas)
 Vis susiraukus ir rankas grąžydama verkia.
 Aš vaitodams vis ir tokią bėdą matydams,
 Ak! močiute, tariu, bėsyk ir verkusi liaukis; 430
 Juk dar čėso yr, ir mes atliksime darbus.
 Žinom juk, kad ratas sens, pamaži besisukdams,
 Tą daugysyk apgauna, kurs vis ritasi šokdams;

O kiek syk sutruksta jis permier besisukdams!
 Kuinas taip jau ramboks, vis žingine žergdams, 435
 Kartais dar toliaus uždėtą nuneša našta,
 Kaip tūls žirgs durnuodams ir piestu šokinėdams;
 O kiek sykių dar iškadą sav pasidaro.
 Ant! smalininks, saikėt ir išparduot savo smalą
 Per kiemus pamaži važinėdams, kirkina ratą, 440
 O tiktai nusipelno jis sav pinigą grečną.
 Kas iš to, kad būras tūls, per daug bėginėdams
 Ir permier besirūpydams, savo sunkina širdį!
 Tėvs mano Kubas taip glūpai kol gyvs nepadare,
 O ir jo tėvs Stepas taip gyvent nemokino. 445
 „Vaikai! – rėkdavo jis, ant demblio girts išsitiesęs
 Ir su žaku prastu kaip prastas būrs užsiklojęs, –
 Vaikai! šukštu jums naujus niekus pramanyti,
 Taip gyvenkit, kaip mes, tėvai jūsų gyvenom.
 Vis protingai, vis pamaži nusitverkite darbus. 450
 Čėdykitės kytriai jauni, dar būdami klapais,
 Kad dar ir senysta ką ras atšokdama kartą.“
 Tuos žodelius savo tėvo aš tikrai nusitvėriau
 Ir, kol gyvs krutėsu, jų kasdien paminėsu.“
 Tas durnas kalbas visi girdėdami būrai 455
 Gėdėjos; bet Pričkus jam drąsa pasakydams:
 „Eik, – tarė, – šūdvaliai! kur šūdvaliai pasilinksmin.
 Juk tu jau su savo namais, kasmets šūdinėdams,
 Sav ir mums, lietuvninkams, padarei daug gėdos.
 Aš, kad man skvieruot pons amtsrots urdelį siuntė, 460
 Tav, žinai, daug syk taipo per nugarą drožiau,
 Kad iš skrandos tavo senos sklypai pasidarė.
 O kiek syk tave vakmistras kone visą nulupo
 Ir tu raišėdams vos vos į baudžiąvą traukeis.
 Neprieteliau! tu, lėbaudams ir vis smaguraudams, 465
 Lauką su tvoroms ir namą visą suėdei;
 O dar ir savo vaikesčius pagadyt nesigėdi?
 Bet jūs, viežlybi kaimynai, jūs, gaspadoriai
 Su grečnomis gaspadinėms, mums nereik nusigėdėt,
 Kad mes, būriškus jau vėl nusitverdami darbus, 470
 Mėšlus rausim ir laukus įdirbdami vargsim;
 Juk ir pirmas sviets, šventybę savo prapuldęs,
 Su darbais ir rūpesčiais savo pleškino puodą:
 Nės be trūso Dievs mus išmaityt nežadėjo,
 O tingėdami vis ir snausdami sviete netinkam. 475
 Kad skilvys išalkęs nor gardžiai pasilinksmyt,
 Tai pirma tur visas kūns viernai pasipurtyt.
 Taigi nutverkim jau kiekviens savo jautį
 Ir išrėdę jį kaip reik klausyt pamokykim:
 Nės, ką žiemą jis yra stalde sudūmojęs, 480
 Tur visiems pasakyt, kad vėl jau vasara grįžta.
 Tu, žiopoly Merčiuk! dėl ko juokies išsišiepęs?

Ar tai juoks, kad būrai tur į baudžiąvą rengtis?
 Tu dar nebandei, koktu, kad stengiasi margis
 Ar nusiminęs žalis tikt vos vos rėplinėja. 485
 Tikt bandyk, koktu, kad amtmons pradeda rėkaut
 Ir nesvietiškai prasikeikdams iltinį griežia.
 Tu, nenaudėli Puky! taip jau susimislyk,
 Kad tave Lauras arti nusiųs ant Kasparo rečių.
 Tu kasmets juk nei razbaininks vargini jaučius 490
 Ir nei koks lupiks galvijį kankini biedną.
 Tikt baisu žiūrėt, kad kerdžius išgena bandą
 Ir tavo jaučiai pro vartus vaitodami žergia:
 Nės čia biedžius viens vos vieną paneša ragą,
 O kits ten uodegos netekęs vos rėplinėja. 495
 Andai vakmistras, pas mus skvieruot atsibastęs,
 Klausė koliodams, kas biedžiams tiems nusitiko.
 „Ak! – tarė Paikžentis, – Pukys juos taip pagadino.“
 Ak! tu, neprieteliau, ką dirbi, ben susipraskie,
 Ar tu jau visai padūkai taipo begyvendams? 500
 Mislyk tikt, koktu tav būtų, kad tavo margis,
 Prie galvos tave tverdams, žagrę vilkti priverstų;
 O paskui, tave visą jau smertnai nustekenęs,
 Su šiaudų kūliu kaip jautį šerti pagautų
 Ir mėsininkui sprandą tavo nusukt nugabentų. 505
 Mislyk tikt, koktu tav būtų, kad pasikinkęs
 Nei koks jautis vilkt turėtumbei savo žagrę.
 Taigi, žmogau, dėkavok už tai kasdien savo Dievui,
 Kad tavo laukis su dvyliu tav padeda dirbti
 Ir kad kuinai tav akėdami žengt nesistengia. 510
 Tverk pri ragų, kišk į kulboką tinginį žalį,
 Bausk jį, kad klausyt nenorės ir tav pasipriešys.
 Tur klausyt, juk tam jisai tavo pašarą kramtė
 Ir ištroškęs iš tavo prūdo vandenį gėrė.
 Tikt saugokis, kad ne pats, be reikalo mušdams, 515
 Su glūpais savo jaučiais į galvijį pavirsi.
 Juk žinai, kaip biedžius toks už pašarą menką
 Tav, kad jam grumzdi, pasilenkęs užžagrį velką;
 Taip kad jam daug syk seilėdams jo liežuvelis
 Iš karštų nasrų nei blėkas kaba nuo zūbų. 520
 Jautis, kaip girdi, sav vargdams pašarą pelno;
 O ir tą daug syk, kad skūpas randasi čėsas,
 Su maldelėms ir kone verkdams vos išsiprašo.
 Ak, mano gaidūs! juk ir mums taip jau pasidaro,
 Kad mes, po darbų naštomis didei prisivargę, 525
 Kartais dėl vargų vos sausą truputį kramtom
 Ir iš klano su savo jaučiais vandenį surbiam,
 Kur vabalai ir varlės su pasimėgimu maudos.
 Ale nebok, gaidau! neverk permier nusimydams;
 Juk viens miers, kaipo savo blogą sotini skilvį, 530
 Kad tikt Dievs sveikatą mielą tav dovanoja.

Taigi nurykim jau prastoką savo kąsnelį,
Ik ruduo po tam mums duos riebiaus pasivalgyt.
Ant žiūrėk tiktai! veršukai jau šokinėja;
O ėryčiai su paršukais žįsdami spardos. 535
Vištos ant laktų jau daug iškarkino pautų;
Tikt palūkėk, margi vištyčiai tuo pasirodys:
Nės šlekutė su baltžande jau pasičypsins,
Ogi žąsyčiai iš kiaušinių veržiasi laukan.
Vei! kaip žąsins savo sulaukęs sveikina veislę 540
Ir besiklonodams vaikus krūvon varinėja.
Ba! mėsos visokios ir šulnų smagurėlių
Virt ir kept gardžiai jau daug visur pasidaro.
Nugi dabar, kaimynai, gentys ir gaspadoriai!
Rūpykitės akylai, kad užardami lauką, 545
Daug visokio sav išbertumbit vasarojo.
Juk negali maitytis vis vienais riebumynais;
Ir dailių riekelių reik, kad spirgini spirgus.
Todėl tur kiekviens, šventes pavasario švęsdams,
Kas ant čielo meto reik, taipo pasirūpyt, 550
Kad kožna diena, nusikandus savo dalyką,
Dar ir sekančiai n' užmirštų reikalą skalsyt."
„Rods, – tarė Blėkius, – ką mes pernai sav nusipelnėm
Ir zopostui savo namams kampe pakavojom,
Su žiema jau baigias ir visur išsituštin. 555
Vei! kaip skūnės, kur mūsų lobiai buvo sukrauti,
Nei pūstynės stov ir maisto viso neteko;
O aruodų krūvos jau taipo pasibaidė,
Kad kisielių virt ir skanų šupinį pleškyt
Nieks nesiliko, kaip tiktai skūpa mažumėlė. 560
Ant pašaliai visi, kur ropės irgi repukai
Su kitais viralais zopostui buvo padėti,
Taip išsituštino jau, kad mes, kasydami galvas,
Vos jau žinom, ką nusivirt ir kuom pasisotyt.
Ak! jūs, kumpiai, jūs, dešrelės su lašinėliais, 565
Mes kone verkiame jau, kasdien paminėdami jūsų."
„Tič! – tarė Pričkus jam, lietuviškai pasakydams, –
Eik, žiopy! tu juk kasmets dėl ėdesių skundies.
Kas tav kalts? Kam vis, sulaukęs rudenį riebę,
Taip nesvietiškai sugramdai savo zopostą, 570
Kad prieš Mertyną tikt vos paršuks pasiliekti?
Čėdyk, neprieteliau, kol riebę šutini puodą,
Tai tav kūdą nereiks prisikaist, kad vasara grįžta.
Taigi nutverk iš naujo vėl dėl ėdesių darbus
Ir pelnykis ką sukriai dėl rudenio rudo. 575
Dirvai duok, kas reik, kad jos palūkanų nori;
Juk neprivalo ji tav duot, negavusi nieko.
Usnys, dilgėlės ir brantai su sanevadais
Auga, kaip žinai, be jokios mūsų pagalbos;
Ale grūdelis gers nesiranda, kad nepasėji. 580

Tu tikt vis mėsos kasdien prisiest išsižioji,
 O burokų bei lapienės niekini garbę.
 Todėl tu kasmets, supliurpęs visą zopostą,
 Blogs ir pusgyvis velkies į baudžiąvą mielą.
 Eik, žiopoly! eik sėt kiekvieną sėjamą daiktą. 585
 Sėk miežius, pupas, grikus su didele sauja;
 Ir avižų n' užmiršk, kad sėdams išberi grūdus:
 Nės kisieliaus tu, o kuinai pašaro laukia.
 Žirnių sav pasisėk zopostui didelį plotą,
 Juk žinai, kaip skanūs jie, kad šupinį valgai. 590
 Ai! kaip daug jie mums per metą skalsina duonos.
 Ir kanapėms duok ben kokį sklypgalį lauko;
 Gėdėkis šykštuot! ir tokio reikalo reikia.
 Ar ne gerai, kad pats sav grečną nuveji virvę,
 O pinigėlių delmone kytriai pakavoji? 595
 Sėk linų, kiek Gryta norės; minau nesivaidyk!
 Juk žinai, kaip vis daugiau nor moterų būdas,
 Kad jos pradeda verpt ir jau prisiverpusios audžia.“
 Ale nepeik, minau! permier tą moterų provą!
 Ar ne smagu klausyt, kad viežlybos gospadinės 600
 Žiemą su mergoms vindus savo sukdamos ūžia?
 Ar ne gražu žiūrėt, kad Gryta, jau prisiverpus,
 Skirsto verpalus aust ir audus baltina drobes?
 O paskui, kas namui reik, rokuodama rėžia,
 Taip kad ir dailiems auteliams gals pasilikty. 605
 Ak! kad visos moters taip kytriai padaryty,
 Mislyk tikt, ar būtų tiek nuogų nabagėlių?
 Ak išties! mūsų būrai, nei rėdyti ponačiai,
 Dar su dumčiais vokiškais susisėst užsigeistų.
 Ir prancūzai juos toliau išpeikt negalėty. 610
 „Rods, – tarė Pričkus, – vis tiesa, kas čia pasakyta.
 Aš kaip šulcas per kiemus ilgai jodinėdams,
 Daug įsitēmijau, kaip daro mūs gospadinės,
 Kad žiemos čėse ką verpt krūvoms susisėda. 615
 Juk radau gana tokių, kurios nesigėdi,
 Kad joms kartais merdėdams vos sukasi vindas.
 Nės, kad verpt reik, jos taip daugel pasakų vapa,
 Kad jau ir ranka kuodelį pešt užsimiršta
 Ir besijuokiant koja vindą sukt pasiliauja.
 Taip šūtkas betaisant štai žiema pasibaigia; 620
 Ogi pavasaris, atžengdams su vasara miela,
 Atliktų žiemos darbų visur pasigenda.
 Pimė rengias aust, o Jekė mest pasisūlo.
 O ką mes ar aus, kad verpt ir lenkt nenorėjo?
 Taipgi namai visi paskiaus nuogi pasidaro, 625
 Kad su buksvoms lopytoms vyrs vos užsidengia,
 O vaikai ant ūlyčių nuogi bėginėja.“
 Moters, jūs nenaudėlės! tai jums parašyta.
 Bet jūs, prietelkos, jūs, viežlybos gospadinės!

Jūs neprivalot dėl tokių kalbų nusigėdėt. 630
 Tos tesigėdi tikt, kurios tingėt nesigėdi.
 Jums garbė, kad vindas jūsų, sukriai besisukdams,
 Pakulų bei linų kuodelį nupeša greitai;
 Jums garbė, kad staklės prieš pavasarį trinka
 Ir šaudyklė su šeiva šokinėdama tarškia; 635
 Jums garbė, kad audeklėliai, jūsų nuausti,
 Ant margų lankų kaip sniegs pavasario blizga.
 Ale nevenkit dar daugiau kaip reik pasipurtyt.
 Ant daržų pašaliai darbėlių lūkuria jūsų.
 Taigi padėkit jau vindėlių visą klapatą, 640
 Ir stakles, iki vėl reikės, į pašalį kiškite!
 Ogi nagan spatelius greitus bei lopetas imkit!
 Vei! kaip kurmiai, šen ir ten vartydami žemę,
 Jus daržovę sėt į daržą ragina bėgti.
 Rods tiesa! visaip reik pilvui reikalą provyt. 645
 Jam negana, kad tikt iš viršaus jį dabinėjam;
 Bet ir iš vidaus jis nor kasdien pasilinksmyt.
 Todėl jums pilvai nuogi didei pasiklonos,
 Kad jūsų mylista juos vėl apdengt nepatingot
 Ir trinyčius naujus, buksvas bei marškinius audėt. 650
 Bet daugių daugiau jie garbys jūsų malonę,
 Kad jie, su nauju rėdu česnyj susisėdę,
 Lašinius ir dešras su jūsų viralu valgys.
 Nugį dabar, ką tikt įmanot, sėkite sėklas!
 Sėkite kopūstus, morkus su didele sauja; 655
 Ropių, pastarnokų, sviklų beigi repukų;
 Taip ir šalkių su gardžiais kartupelių valgiais
 Sėt ir įvaisyt, pridabot ir kuopt nepamirškite!
 Taip besipurtydamos linksmai pavasarį baikit,
 Ik jau prie kitų darbų jums vasara šūkters. 660
 Gana.

VASAROS DARBAI

„Sveiks, svieteli margs! šventes pavasario šventės;
Sveiks ir tu, žmogau! sulaukęs vasarą mielą;
Sveiks kvietkelėmis pasidžiaugęs, sveiks prisiuostęs;
Sveiks, Dieve duok! sulauk dar daug pavasario švenčių
Irgi, sulaukęs jas, vis sveiks ir drūts pasilinksmyk. 5
Taip Dieve duok kožnam, kurs mūsų Lietuvą garbin
Ir lietuviškai kalbėdams baudžiąvą seka.
Tam Dieve duok! sulaukt kasmets pavasarį sveiką,
Ogi, pabaigus tą, po tam ir vasarą linksmą.“
Taip prieš Sekmines būrus į baudžiąvą kviesdams 10
Ir, kas reik atlikt, pamokydams sveikino Pričkus.

Rods sveiks kūns, kurs vis šokinėdams nutveria darbus,
Yr didžiausi bei brangiausi dovana Dievo.
Tas žmogus, kurs daug trūsinėjęs bei prisivargęs
Savo prastus valgius vis su pasimėgimu valgo, 15
O prisivalgęs ir viernai dėkavojęs Dievui
Linksmas, sveiks ir drūts miegot į patalą kopa, –
Tas apgauna tą, kurs vis kasdien išsirėdęs,
Ale dūsaudams ir vis sirgdams nutveria šaukštą!
Kas iš to, kad tūls Mikols, išputusį pilvą 20
Svietui rodydams ir nei pūslė pasipūsdams,
Kaip koks smirdas dėl šelmystų sviete nerimsta,
Bet su Koinu kasdien dangaus išsigąsta!
Kas iš to, kad Dikšas nuogs pas kupiną skrynę
Klūpodams ir vis vaitodams garbina skarbų! 25
O nei grašio sav, kad reik, išimti nedrįsta,
Bet nei bloznas vis nedarytą viralą srebja
Ir skarots bei pusnuogis kasdien pasirodo.

Mes, lietuvininkai vyžoti, mes, nabagėliai,
Ponams ir tarnams jų rods prilygti negalim; 30
Bet ir poniškas ligas kentėt neprivalom.
Ak! kaip daug mieste bei dvaruose prisistena,
Kad mus atlankyti pamaži vėl vasara rengias.
Čia viens, rėkaudams durnai, su podagra pjaujas;
O kits ten, kitaip dūsaudams, daktaro šaukia. 35
Ai! dėl ko ponus taip skaudžiai kankina ligos?
Kodėl jų taip daug pirm čėso Giltinė suka?
Todėl, kad jie būriškus išjuokdami darbus
Su griekais kasdien ir vis tingėdami penis.
O štai mes, mieste per nieką laikomi būrai, 40
Pasukų kiek ar išrūgų skystų prisisurbę,
Vis tekini, kaip klapams reik, atliekame darbus.
O kad kartais kokį dar lašinių šmotelį
Ar dešros lietuviškos ben kiek paragaujam,
Tai dar juo dailiaus uždėts mums sekasi darbas. 45

„Rods, – tarė Lauras, ant kumpos lazdos pasirėmęs, –
Dievui būk garbė! sveiki pavasarį baigiam

Ir visi drūti pargrįžtant vasarą matom.
 Vei! kaip vėl aukštyn saulelė kopti paliovė
 Ir, aukščiau savo žerintį nuritusi ratą, 50
 Ant dangaus išgaidryto sėdėdama žaidžia.
 Vei! kaip jos skaistums, kūrendams žiburį karštą,
 Žemės vainikus pamaži jau pradeda vytyt
 Ir grožybes jų puikias su pašaru maišo.
 Ak! kaip tūla mūsų žolelių taip nusirėdė, 55
 Kad nei boba jau didei sukrošusi kumpso.
 O kiek jų darže žmogaus ranka nusiskynė
 Ir, grožybėms jų margoms trumpai pasidžiaugus,
 Jaugi suvytusias ir nederingas išmetė laukan.
 Bet taip ir paukšteliams mūs linksmiems pasidarė. 60
 Ką gegužė pakukavo, ką lakštingala suokė
 Ir ką vieversiai poroms lakstydami žaidė, –
 Tai jau baigias vis ar jau visai pasiliovė.
 Daug gyvų daiktų, kurie lizde prasidėjo,
 Tėvą su moma prastoję penisi patys 65
 Ir dainas savo tėvų atkartodami čypsi.
 Taip trumpam čėse nei naujas sviets pasidarė.
 Tokius aš dyvus kaip sens žmogus pamatydamas
 Irgi dūšaudams iš širdies, tuo šūkteriu graudžiai:
 Ak! tariu, kaip visai niekings mūsų veikalas amžio. 70
 Mes silpni daiktai, kaip švents mums praneša Dovyds,
 Nei žolelės ant laukų dar augdami žydim.
 Kožnas viens žmogus užgimdams pumpurui lygus,
 Iš kurio žiedelis jo pirmiaus išsilukštin,
 Ik po tam jis, peržydėjęs ir nusirėdęs, 75
 Užaugin vaisius ir amžį savo pabaigia.
 Taip, iš viso taip, ir mums biedniems pasidaro.
 Mes (taip pons, kaip būrs), lopšįj verkšlendami biedžiai,
 Amžio būsiančio tikt blogą pumpurą rodom.
 O paskui, kad čėsas jau žydėti pareina, 80
 Štai viens kaip ponatis poniškai šokinėdams,
 O kits būriškai kaip būrvaikis bėginėdams,
 Jaunas savo dienas glūpai gaišydami lošta.
 Bet štai! kad ūsai pirmi jau pradeda želti,
 Ir kad darbus jau sunkokus reikia nutverti, 85
 Ai! kur dingsta glūps ir vaikiškas šokinėjims.
 O kiek syk, linksmi šokinėjant ir besispardant,
 Giltinė su rauplėms piktoms atšokusi smaugia
 Ar su karštlige dar tikt macką pasuka biedžių.
 Bet ir klapams, ir mergoms ji gatavą dalgį 90
 Aštrina vis ir, jauno jų n'atbodama veido,
 Kirsteria taip aklai, kad kasos irgi kepurės
 Su grožybėmis visoms į nieką pavirsta.
 Taigi matai, kaip žmogiškas trumpintelis amžis
 Žydinčioms ir krintančioms prilygsta žolelėms." 95
 Taip besipasakojant, štai vakmistras pasirodė

Ir besispardydams taip baisiai keikti pagavo,
 Kad sviets visas su visais daiktais padrebėjo.
 „Kad perkūns, kad velnias!“ Ai, žmogau, pasimislyk!
 Kam dūksti taip, kam keiki taip išsižiojęs? 100
 Ar tave patį jau šėtoms padūkino visą?
 Neprieteliau! kam plėšais taip, kas tav pasidarė?
 Bet jis dar labiausiai ir taip durnuoti pradėjo,
 Kad visoki paukščiai po dangum nusigando.
 Syveida kytra nulenkus uodegą bėgo; 105
 O sturluks, ausis iškėlęs irgi drebėdams,
 Į arčiausius krūmus vos nusikakino slėptis.
 Bet ir rupuižės, ir varlės taip nusigando,
 Kad jos umaru su vaikais į vandenį šoko.
 Žiurkės po kraiku su pelėms irgi pelėdoms 110
 Dėl tokių baisybių jau apalpti pradėjo;
 O daug žvirblių pusgyvių nuo stogo nupuolė.
 Taip, ar girdit, taip tas neprietelius prasikeikė.
 „Ak! – tarė Selmas, – jau per daug yr sviete bedievių,
 Ant kurių liežuvio vis velniai šokinėja. 115
 Tūls apjekėlis, sulaukęs rytmetį mielą,
 Poterių jau nemokėdams ar skaityt nenorėdams,
 Su perkūnais ir velniais iš patalo kopa.
 O paskui jis, taip savo namą visą prakeikęs,
 Su visais velniais šeimyną ragina dirbti. 120
 Bet ir valgant jis paskui, taip jau savo stalą
 Su tokioms žegnonėms pekliškoms įžegnojęs,
 Duoną nutveria riekt, po tam ir viralą srebia.
 Taip jis su velniais išaušant imasi darbus;
 Taip ir temstant jau kirmyt į patalą žergia. 125
 Kad pilvots koks ponpalaikis taipo prasikeikia,
 Tai jau ne dyvai, nes velniui jis pasidavęs,
 Poterių gėdis ir dangaus paminėdams juokias;
 Ir, kaip mūsų glūpi galvijai stipt užsigeidęs,
 Kiaulėms ant garbės vis kiauliškai šūdinėja. 130
 Bet kad būrpalaikis koksai, vos pasukas ėsdams
 Ir kaip nulupts pusgyvis vargu rėplinėdams,
 Su velniais kasdien savo darbą nutveria kožną,
 Tai baisybė, kad jau ir plaukai pasišiaušia;
 O tiktai, kaip žinom, taip kasdien pasidaro.“ 135
 Selmui taip besidyvijant, štai girgžteria durys,
 Ir šaltyšius Pričkus tuo visiems pasirodė.
 „Štai, – tarė jis, tuojaus skaitydams gromatą pono, –
 Štai poryt mūsų pons mus bėgt į baudžiovą siunčia
 Ir iš staldų jo išgramdyt mėžinį liepia. 140
 Todėl jau vežimus kaip reik taisykite kožnas
 Ir su šakėms bei kabliais atbėkite greitai.
 Žinot juk visi, kas mėžiant puolasi būrams,
 Ir kiekviens numanai savo murgą jau primatuotą.
 Aš, kad Dievs laikys, tarp jūsų mudriai makaluodams, 145

Ne tiktai, kad mėšit, jus viernai pridabosu,
 Bet ir iš širdies, kad gramdyt reiks, pamokysu.“
 Taip ištaręs, jis kūliais pro duris iššoko
 Ir, ant kumelio ketvergio tuojaus užsimetęs,
 Skubinos ir kitiems kaimynams urdelį rodyt. 150
 O kaip jau diena pasakyta buvo prašvitus,
 Štai baudžiauninkai visi pulkais susirinko.
 Viens savo kablį, o kitsai naujintelę šakę
 Nešdams ir besiskubindams tikt bėga, tikt bėga.
 Albas, šūdleteres naujas tyčioms pasidaręs, 155
 O Merčiuks, ratelius taip jau naujus užsimovęs,
 Su kitais baudžiauninkais į baudžiąvą tarškė;
 O bernai visi, naujas vyžas nusipynę
 Ir autus naujus iš drobės sav pasidarę,
 Vis tekini, kits kitą neigi pranokdami šoko. 160
 Tai išties dyvai, nės taip nedarydavo būrai.
 Sako juk visur, kad būrs į baudžiąvą slenka
 Ir kad kartais su piktu jį reikia pajudyt,
 Kad, kaip puolas jam, jis žengt ir dirbt užsigeistų.
 Ale ką mačija? čia mums nereik nusidyvyt. 165
 Amtsrots valsčiaus to, kursai tą baudžiąvą valdė,
 Toks širdings buvo pons, kad kožnas, jo paminėdams,
 Dar vis verkia: nės jisai jau numirė pernai.
 Ak! išties ir verts, kad jo kasdien paminėtų
 Ir kad jo vaikų vaikai paminėdami verktų. 170
 Tai buvo pons! ak, tokį vos vėl rasime sviete!
 Mislyk tikt, gaidau! kaip jis mylėdavo žmones;
 Ir dėl ko jį vėl visi mylėdavo būrai.
 Daug yr ponpalaikių, kurie, pamatydami būrą,
 Spjau do nei ant šuns ir jį per drimelį laiko; 175
 Lygiai kad žmogutis toks neverts pažiūrėti.
 Ale nabašninks amtsrots taip nedarydavo būrui;
 Bet visur aštriai kaip tėvs užstodavo biedžių.
 Keikesčių niekados iš jo burnos nesulaukėm;
 Ir kad kuočės jis būrus išgirsdavo keikiant, 180
 Tai tuo tėviškai jis juos mokėdavo koliaut.
 Jis nesakydavo „tu“, bet vis pasakydavo „jūsų“;
 Ir iškoliodams jis vis ištardavo „jūsų“:
 Nės tikt vokiškai jisai mokėdavo koliaut.
 O kad kartais šį ar tą reikėdavo garbyt, 185
 Tai jis tam lietuviškai padarydavo garbę.
 Ale dabok, bro lau! aš tav daugiaus pasakysu.
 Tu su manim žinai, kaip būrą baudžiava baudžia,
 Ir kaip biedžius toks, kasdien kantriai pasilenkęs,
 Po baisioms vargų naštomis vos gal atsidvėsti. 190
 Ak, kas gal visokias mūsų bėdas surokuoti!
 Vasara, juk žinai, kasmets tikt vos pasirodo,
 Štai kiekviens žioplys jau būrą pradeda stumdyt.
 Kaspars, ant galvos iškėlęs skiauturę riebią,

Kaip gaidys vištas guinodams, gandina žmones; 195
 Ale jo tarnas Dikšas dar baisiaus pasipurtin,
 Kad jis, kardpalaikį nei pons pri šalies prikabinęs,
 Tarp baudžiauninkų mūdraudams rékti pagauna:
 Nės jis vis kytriaus už poną nor padaryti
 Ir aukščiaus už jį, tikt mislyk, veržiasi sėstis. 200
 Ar tai švankus darbs, ar reik taip Viešpatį niekyt?
 O kad bloznas toks savo ponui taip išsišiepia,
 Ar dyvai, kad būrą jis jau visą suėda?
 Juk žinai, brolau, koktu, kad svilina saulė
 Ir kad, prakaitui srovėms per nugarą teškant, 205
 Jau ir blogs skilvys dėl pietų pradeda skūstis;
 Rods ir jam perlenkio reik kasdien pasitaisyt.
 Ale kuomi gal biednas būrs savo vėdarą linksmyt,
 Kad jam plutos tikt ir kėžas vos pasiliko.
 Taip vargingai jis, savo sausą truputį kramtęs 210
 Ir ištroškęs, jau malkelio gert užsigeidžia.
 O ką gers, kad skinkio jam nei viens nepasūlo?
 Taip jis iš bėdos, pas klaną kokį nušokęs,
 Ištisas ir didei dūšaudams vandenį laka,
 Kur vabalai visoki su varlėms šokinėja; 215
 O štai Dikšas su lazda dar muša nabagą.
 Ak, pon amtsrot, ak! dėl ko mums numirei pernai?
 Ak, su tavim jau ir linksmybės mūsų prapuolė!
 Ak, tėtuti! tavęs kasdien kiekviens paminėdams
 Ir dūšaudams, taip nesvietiškai nusiverkia, 220
 Kad ir akys jau keliems išpūti pradėjo;
 O kiti dėl to, veik proto viso netekę,
 Baudžiovą, kaip jiems reik, atlikt jau nedera biedžiai.
 Rods ir tu, baudžiauninkus į baudžiovą guidams,
 Ne tingėt, bet dirbt liepei, kaip puolasi būrams: 225
 Nėsa karališkas provas ir visą rabatą
 Kožnas tur, kaip tarnui reik, viernai pasisavyt.
 Ale nesvietiškai būrus įžeist negalėjai.
 Ak! kiek syk tu verkdams mūsų bėdas pažiūrėjai;
 Ir, kad Dikšas mus per daug užnikdavo dovyt, 230
 Tu kaip tėvs meilings užstot mokėdavai žmones.
 Ypačiai kad javelius nuvalyt prisiartino čėsas,
 Ir laukų darbai mus į laukus suvadino,
 Štai tavo rūpesčiu tuojaus išbusdavo kožnas;
 Taip kad kartais per naktis miegot negalėjai 235
 Ir daug syk sapnuodams mūsų bėdų paminėjai.
 Taip besirūpindams visokio gėrimo grečno,
 Puspyvės ir skinkio daug liepei padaryti;
 Ir, kad mes apalpę bei vaitodami dirbom,
 Tuo tavo tarnas mus gaivyt atveždavo bačką. 240
 Ak, pon amtsrot miels! dėl ko mums numirei pernai?
 „Stui, – tarė Pričkus, – jau ben sykį paliaukite zaunyt
 Ir ben gėdėkitės tokio netikusio būdo.

Kas jau bus iš jūs, kad vis raudodami kauksit;
 O paskui akli bei proto viso netekę 245
 Nei vaikus augyt, nei darbus dirbt negalėsit.
 Rods tiesa, pons amtsrots mūsų nabašninkėlis,
 Sveiks dar irgi pačioj drūtumoj nuoglai pasidėdams,
 Ašarų mums per daug ir raudą didę padarė.
 Juk ir aš kelias naktis miegot negalėjau 250
 Ir daug ašarų rietančių nei košte pakošiau.
 Ei kiekisyk! deivių baukštyts iš patalo šokau,
 Kad man jos tamsoj su ragais margais pasirodė
 Irgi praryt mano dūšią vis į patalą siekė;
 Todėl iš bėdos nusipirkęs didelę pūčką 255
 Irgi paprovijęs ją po galvų pasidėjau.
 Štai! po tam mane jau daugiau negandino deivės,
 Ir aš naktį rėkaut ir durnuot pasilioviau.
 Jau dyvus varlių bei pelių irgi pelėdų
 Su naujienoms žiurkių bei nuplikusių žvirblių 260
 Ir kas dar daugiau tokių dyvų pasidarė –
 Vislab ant laktos, kur vištos tupi, padėję,
 Skubykimės pirmiaus iš staldų mėžinį kraustyt,
 O paskui, kas dar daugiau tokių dovanėlių
 Ten ar čia bus sudrėbta, viernai pavalykim. 265
 Kam juokies, žioply! girdėdams mandagų žodį?
 Ar nežinai, kad būs nor grečną grūdą sulaukti,
 Tai pirm to jisai tur grečną šūdą pakrėsti?
 Puodui juk kasdien, kad kokį viralą verdi,
 Druskos ne tiktai, bet dar ir uždaro reikia. 270
 Kam nesisūdęs ir n'uzsidaręs nesrebi srubą;
 O tu dar juokies, kad klapai mėžinį rauso
 Ir pardovytoms dirvelėms uždarą taiso?
 Taigi nutverk rykus, kurie tam yr padaryti,
 O mėžk greitai ir linksmai pakvipusį skarbą! 275
 Iš menkų daiktų daugisyk dyvai pasidaro;
 O iš mėšlo smirdinčio žegnonė pareina.
 Tūls nusvilęs ponpalaikis rods juokiasi būrams
 Ir besišypsodams jų darbus niekina bloznas,
 Lygiai kad toksai be būrų gal įsiremti 280
 Irgi be mėšlo jų pyragais gal pasivalgyt.
 Ak! kur dingtų ponai, kad jie būro netektų
 Ir kad biedžius toks su šūdais jiems nepadėtų.
 Taigi nebokite, klapai! kad, išmėždami šūdus,
 Kartais dėl visokių kvapų turite čiaudyt 285
 Ir kad jūs stalde daugisyk klampodami stenat.
 Rods darbelio jūsų ponačių lepusi nosis
 Baidos ir vis poniškai užkumpusi juokias;
 Ale dabok tiktai, kaip veikia ji nusilenktų,
 Kad barščius nedarytus ir prisvilusių gručę 290
 Taip, kaip biedžiai mes, kasdien į vėdarą kištų
 Ir su mumis drauge prisivargt į baudžiovą suktųs.“

Pričkau! ką kalbi? ar ponams taip pasakysi?
Ar nežinai, kad būs, iš tolo poną pamatęs,
Tur kepurę nuvožt ir poniškai pasiklonot? 295
O tu dar drįsti jiems taip durnai pasitursyt?
Ar nebijais, kad jie dėl to tav sprandą nusuktų
Argi nutvėrę prie plaukų stalde pakabytų?
Sviete rods visur randi netikusį žioplį.
Jis nekyšo tikt vis po surukusia skranda; 300
Bet ir po šilkais daug syk jis juokiasi glūpas.
Taigi nedyvykis, kad kartais drimelį puikų
Zaunijant girdi. Jis taip glūpai nedarytų,
Kad jo tėvs jį būt mūsų darbus dirbt pamokinęs.
Jaugi gana šiamsyk stalde pas mėžinį šūtyt; 305
Dar ir pievoms reiks, ir dirvoms ką pasakyti.
Vaikai, skubokitės, ant vakars jau prisiartin;
O rytoj reikės pamaži dalgius pasiprovyt.
Ar negirdit, kaip šienaut jau putpela šaukia
Ir, kas žiemai reiks, sukraut į kupetą liepia? 310
Ak, ir čėsas bus; Joninių didelę šventę,
Kaip kiekviens žinai, poryt viešėdami švęsim;
O n'ilgai po to laukų trūsus nusitversim.
„Ak! – tarė Krizas, – rods dar daug mums reiks pasipurtyt,
Ik visur savo būriškus atliksime darbus. 315
Ale, žėlėk Dieve, kaip gal vargingas gaspadorius
Iš bėdos išsivist, kad jam šeimyna neklauso.
Aš, girdėk, brolau! šią kiaušę žilą sulaukęs
Irgi nemaž ant svieto šiaip ir taip prisibandęs,
Daug dyvų ir daug naujienų tav pasakysu. 320
Tėvs mano Krizas numirdams mane mažą paliko;
O našlė moma maitytis ubagais ėjo;
Todėl iš bėdos man, vargstančiam nabagėliui,
Slūžyt ir kiaules varinėt pas Bleberį teko.
Taip aš, valandą viernai jo kaimenę ganęs 325
Ir dėl smarvių bei bjaurybių daug prisivargęs,
Jau po tam akėt ir žagrę sekt panorėjau.
Nės aš jau kaip glūpas vaiks daug razumo rodžiau,
O kaip pusbernis ne vieną žilį pranokau;
Todėl padarynes visokias vos pažiūrėjau, 330
Štai jau, mislyk tikt, jas taip išdrožti mokėjau,
Kad tūls bernas sens dėl to didei nusigando
Ir besigėdėdams saugojos man pasirodyt.
Rods negražu žiliems bernams ir didelė gėda,
Kad juos koks bernuks glūpoks apgėdina dirbdams; 335
O štai dar algos tokie daug dolerių tyko
Ir vis pasėlio daugiaus išveržt nesigėdi.
Ak! kur dingo Prūsuose barzdota godynė,
Kaip slūžauninks dar už menką pinigą klausė.
Aš, dar vaikpalaikiu glūpu pas Bleberį būdams, 340
Daug syk dyvijaus, kad koks turtings gaspadorius,

Su bernais kasmets suderėdams, dolerį sūlė;
 O bernai dar gyrės, kad koksai geradėjas
 Kartais iš tikros širdies šeštoką pridėjo;
 O kad kelnes jiems ir dvi vyži pažadėjo, 345
 Štai jie dar už garbę tą didei dėkavojo.
 Bet kaip sviets po tam didžiutis jau prasimanė
 Ir lietuvninkai su vokiečiais susimaišė,
 Štai ir viežlybums tuojaus į nieką pavirto;
 Taip kad klapai vyžų, viežlybai padarytų, 350
 O mergaitės krosytų marginių nekenčia.
 Klapai kaip ponaciai su puikiais sopagačiais,
 O nenaudėlės mergaitės su kedelačiais,
 Lyg kaip jumprovos pasirodyt jau nesigėdi.
 Taip lietuvninkai savo viežlybumą pražaidė. 355
 Bet ir mūs valgius, lietuviškai padarytus,
 Tūls išdykėlis nenauds išpeikt nesibijo.
 Tėvai mūs kytri, kisielių virdami skanų
 Ir su pienu jį šeimynai duodami valgyt,
 Didelį savo namams visiems padarydavo džiaugsmą. 360
 O kad šupinį kartais jiems išvirdavo tirštą
 Ir lašinių kokį šmotelį duodavo priedams,
 Ak! kaip girdavo sotinti bernai gaspadorių.
 Ogi dabar kasdien kiekviens, mėsos išsižiodams
 Ir daugysk kaip šuo išplėsdams, vargina būrą. 365
 Tikt girdėk, brolau! kaip man biednam pasidarė.
 Aš, kone penkiasdešimts metų šį savo namą
 Viežlybai valdydams ir niekad nepateikdams,
 Ponams taip, kaip būrams, vis įtikti mokėjau;
 Tikt šeimynai ant garbės padaryt negalėjau. 370
 Man šykštums klasta, kad šutinu didelį puodą;
 O kad reik padalyt, šmotus vis kyšteriu riebius.
 Todėl vos dyvai, kad kartais mezliavą mielą
 Užmokėt n'įmanau ir amtmons išbara visą
 Ar nesvietiškai supykęs muša per ausį; 375
 O štai man daugysk dėl čyžės taip pasidarė.
 Bet ak! kaipgi galiu mokėt, kas reik, savo ponams,
 Kad nelaba šeimyna jau mane visą suėdė?
 Ak! man biedžiui jau beveik reiks ubagais eiti.
 Karvių bei avių, bei jaučių didelį pulką, 380
 O ir kiaulių bei ožkų taip daug mėsinėjau,
 Kad jau vos žinojau, kur skūras pakabyti.
 Tikt užvakar dar priėsdyt pamušiau bulių,
 Nuo kurio ik dienai šiai (tikt gėda sakyti)
 Vosgi ragai su kaulais ir skūra pasiliko. 385
 O štai, vemdami dar, veršienos jau prasimanė
 Ir didei mane gvoltija, kad aš paskutinį
 Ir vienturtį veršį jiems mėsinėt pažadėčiau.
 Bet ir dėl algos taip jau kasmets pasidaro.
 Kartais vaikpalaikis buksvas vos moka nešioti 390

Ir daugyšk nesigédédams (meldžiu, nepadyvyk)
 Kaip bjauréstis koks kasnakts į patalą mėža
 Ir kiaules penkias kaip reik negal paganyti;
 O štai ir toksai utėlius dolerių tyko,
 Kad jį kartais šūtydams samdyti pradėsi. 395
 O ir tarp bernų taip jau tūls valkata randas,
 Kurs akėčias ir kas žagrei reik nepažįsta
 Ir pri ragų kumpų nutvert margiuką nedrįsta.
 O kad mūdraudams koks bulius pradeda baubti,
 Tuo taipo nusigąsta, kad jo padreba kiškos; 400
 O štai toks žioplys, daugyšk didei pasipūtęs
 Ir savo darbus bei nešvankų madarą girdams,
 Raukos dar, kad jam algos, kiek nor, nežadėjai.
 Tikt bandyk ir sūlyk jam, kepurę nuėmęs,
 Sūlyk jam dosnai ant meto dolerių dešimt, 405
 O paskui girdėk, kaip bloznas toks įsirėmęs
 Dar ir pasėlio brangaus išveržt nesigėdės.
 Bet, kad dirbt ką reik, visur dyvai pasidaro.
 Vagys vos mėsos grečnos gardžiai prisiedė
 Ir saldžių kostuvių vos dosnai prisigėrė, 410
 Štai jau vieną ten, o kitą ten pamatysi
 Knūpsčius už tvoros ar po pašiūre betimsant.
 Kartais neprieteliai taipo pasislėpti numano,
 Kad visur ieškodams juos atrast negalėsi.
 Šauk tikt, kiek įmanai, ir trūbyk didelį garsą: 415
 Ans, Jokūb, Ensky! kur bastotės prisiedė?
 Štai jau vakars bus, o nieko dar nepradėjot.
 Ant jau visas sviets kaip skruzdėlynas susirinko,
 Ir kiekviens atlikt, kas reik, tikt bėga, tikt bėga;
 O jūs, neprieteliai, vis tikt kirmyt pasileidot? 420
 Kas jau bus iš mūs, kad taip gyvent nesiliausim?
 Ale nelauk, kad jie kampe, girdėdami balsą,
 Tuo kaip reikia pašoks ar veik atsilieps gaspadoriui.
 Ak! nemislyk taip! kampe dar juokiasi smirdai;
 Ar, kad jiems vertai grumzdi, vis keikdami baras. 425
 O dar to negana; bet jau ir mušt pasikėso.
 Juk žinai, bro lau! kaip pernai valkata Slunkius,
 Jomarke brangvyno stuopą visą nurijęs,
 Man iš papykio kone visą nupešė kiaušę.
 O paskui razbaininks tas, beržinį nutvėręs, 430
 Su kitais draugais pasiritę nugarą skalbė,
 Taip kad man kelias nedėlias sirgti reikėjo.
 Tai margi daiktai! kad jau plaukai pasišiaušia.“
 Krizui taip besiskundžiant, štai pulkai susibėgo,
 Ir visur rėksmai „šok, kirsk, grėbk, krauk“ pasidarė. 435
 Tuo laukai kaip skruzdėlynas kribždėti pagavo,
 Ir gaspadoriai su bernais šienaudami spardės.
 Rodės man, kad visas sviets, kovot susibėgęs,
 Kardus ir šobles įargas nunešė pievas.

Štai tuojaus visur išsišiepusi Giltinė smaugė 440
 Ir visoms lankelėms raudą didę padarė.
 Nės dar daug žiedų tikt vos žydėti pradėjo
 Ir daugums jų vos savo blogą pumpurą rodė.
 Daugel dar visur nei būrų kūdikiai žaidė,
 O kiti jau su žiloms barzdoms svyrinėjo. 445
 Giltinė su dalgiu, nei seną gremždama barzdą,
 Būrams tuo visiems visur ištuštino pievas;
 Tikt Plaučiūno vieno dar nekrutino sklypą.
 Tas nenaudėlis Plaučiūns, pas Kasparą pernai
 Talkoje pavitots, taip baisiai buvo pririjęs, 450
 Kad jis naktyj, ant tamsų laukų klydinėdams,
 Budę naują su dalgiu šukėtu prapuldė
 Irgi namon išaušus jau vos vos parsibastė.
 Taip jisai paskui, per dieną visą miegodams,
 Pamestų rykų lauke ieškot neminėjo, 455
 Ik po meto vėl šienaut jau putpela šaukė.
 Štai Plaučiūns savo dalgio bei budės pasigedo
 Ir vaitodams vis ir šen, ir ten bėginėjo;
 Ik paskiaus, iš papykio beržinį pagavęs,
 Pačią su glūpais vaikais kone numušė smirdas. 460
 Taip po tam jisai, nesvietiškai prisidūkęs
 Ir vienausj kuinpalaikj prastai pažebojęs,
 Į Karaliaučių dalgj pirkt tiesiog nukeliavo.
 O vei ten, dyvų visokių daug pamatydams
 Ir žioplanėdams vis bei būriškai šokinėdams, 465
 Budę su nauju dalgiu nusipirkt užsimiršo;
 Bet ir kuinpalaikj taip jau pas Miką pragėręs,
 Pėsčias po dviejų nedėlių vos parsibastė
 Ir savo pievą pridergtą (tikt gėda sakyti)
 Šnypšdams ir rėplinėdams vis su pjautuvu kirto; 470
 Bet kaimynai jo rugius jau buvo suvalę,
 Ir keli kviečių plyckus pasikepę valgė.
 Man dėl to besidvyjant, štai Kasparo tarnas,
 Iš rugių kiaules guinodams, man pasirodė.
 „Kas tai? – klausiau jį, – kieno ta dvylika paršų?“ 475
 „Tič! – tarė jis, – nerėkauk taip, tai Kasparo kiaulės;
 O rugiai Plaučiūno, kurs ant! pjautuvą plaka.
 Juk žinai, kaip jis kasmets blogai rėplinėdams
 Ir nei šūdvalis kribždėdams šūde gyvena.“
 Ak! kad jau gaspadorius pats vos gyvs pasijudin 480
 Ir nei utėlė kraujų prisisurbusi slenka,
 Ką jau bernas veiks, kad jam jis lieps pasipurtyt?
 „Ak, – tarė Paikžentis, mokyto Bleberio bernas, –
 Mans gaidau! nemislyk, kad tikt mūsų ponaičiai
 Ant česnių su jumprovoms durnai šokinėja 485
 Ir aklai prisisurbę būrams gėdą padaro;
 Juk ir būrų daug jau jiems priligt nesigėdi;
 Dingojas, kad vis garbė, ką garbina ponai,

Ir kad vis kytrums, ką jie pluškėdami plūsta.
 Daug yr ponpalaikių, kurie kasdien įsirėmę 490
 Kabiar ir varles visokias svetimas ėda;
 O prisiėdę jau bei rinčvynio prisikošę,
 Tuo su kortoms ir klastoms kits kitą nugauna.
 Bet ir būrai jau nuo jų mokinasi branyt
 Ir besišypsojas, kad Krizas Krizą prigauna." 495
 „Eik, nezaunyk taip“, aš, jam drąsa pasakydams,
 Dyvijaus jo kalbai, tuo nu jo nusigrėžęs.
 Sako rods mieste, kad būrai menk išsimano
 Ir kad jų darbai bei būriškos budavonės
 Tikt bjauru kalbėt esą bei gėda žiūrėti; 500
 Bet, kas taip šveplen, tas būrą dar nepažįsta.
 Vierykit tikt man, kad tūls vyžas užsimovęs,
 Su protu daug syk apgauna didelį poną;
 Tikt nedrįsta biedžius vis kaip reik pasakyti.
 Taip bedūmojant man, štai vėl nūkims pasidarė. 505
 Rodės man išties, kad jaučių kaimenė bliovė,
 O štai vaikpalaikiai Plaučiūno parnešė plonį.
 Žinot juk, kaip mūsų lietuvninkai prisirėkia,
 Kad jie po Jokūbinių, jau rugius nukapoję,
 „Plonį nešam!“ būriškai šokinėdami suokia. 510
 Taip ir vaikpalaikiai Plaučiūno savo tėtačiui
 Garbę su šiaudų kūliu padarydami rėkė;
 Nės grūdelius lauke jau vėjai buvo nudaužę,
 Taip kad tikt šiaudai į mėšlą mest pasiliko;
 O štai dar raspustą jie padaryt prasimanė. 515
 Merčius su Lauru mergas į vandenį vilko;
 O Pakulienė su Lauriene tuo pasitiešyt
 Vyrus ir vaikus su pilna milžtuve plovė.
 Taip besidarkant jiems ir kiauliškai besimaudant,
 Barnys su nesvietiškais vaidais pasikėlė. 520
 Lauras, jau per daug mirkyts, tuo piną pagavo;
 O Laurienė su Pakuliene lopetas ėmės.
 Taip besikėsant jau, tuojaus Plaučiūns pasirodė
 Ir, grečnus lašinių šmotus kožnam padalydams,
 Papykius durnus ir vaidą visą nutildė. 525
 O po tam savo namą jau viernai čestavojęs
 Ir kaimynus iš visų kampų suvadinęs,
 Taip nesvietišškai ir kiauliškai prisirijo,
 Kad jau su visais svečiais po suolu nupuolė.
 „Ak! – tarė Selmas, – jau toktu su mūsų gadyne, 530
 Kaip jau šveisteris ir prancūzas Lietuvą gavo.
 Rods ir tarp lietuvninkų tūls randasi kiaulė,
 Kurs, lietuviškai kalbėdams, šveisterį peikia;
 O tiktai ir pats kaip tikras šveisteris elgias.
 Kaip pirm to lietuvninkai dar buvo pagonai 535
 Ir savo dievaičius iš strampų sav pasidarę
 Ir po medžiais ant virvių pasikorę gyrė,

Tai jie rods dar taip, kaip mes, nepažydami Dievą,
Daug nešvankų ir durnų daiktų prasimanė.
Ogi dabar jau mes, krikščionims būdami prūsai, 540
Mes lietuvninkai taip baisiai ryt nesigėdim,
Kad ir vokiečiai glupoki tur nusidyvyt.“

Selmui taip besiraukant, štai pakamorė suriko:

„Vaikai! kam vis vėpsot taip? ant dargana rodos,
Ir stulpai saulelės ant debesų prasiplatin. 545

Ką mums rūp Plaučiūns – tesižino jis supelėdams.
Bėkim skubylimės greiti suvalyt vasaroją.
Ant! jau baltuoja laukai, ir vasara baigias,
O vasarojas mus dalgius vėl ragina provyt.
Pupos pernokusios, o žirniai jau susiraukia, 550
Ir iš ankščių jų byrėt jau pradeda vaisius.

Ar ne grieks, žmogau! kad Dievo tos dovanėlės,
Dėl kurių besidovydamas taip daug trūsinėjai,
Argi ne grieks, kad jos ant lauko tur išsigvildyt?

O kas bus iš mūsų, kad, neturėdami žirnių, 555
Žiemą su vaikais užsigeisim šupinio valgyt?
Avižas ir miežius taip jau kone sulesė paukščiai;
O kas liko dar, jau kiaulės sav pasisavin.

Taigi dabar glūpai kisielių visą pražaidėm,
O kruštinių bei kruopelių vos paragausim. 560

Ar ne gerai mokinau nuolatai suvalyt vasaroją;
Bet jūs nei užkurtę man klausyt nenorėjot.
Taipgi dabar kisieliaus jau ir šupinio gloda.

O ką veiksime, kad mums reiks į baudžiąvą trauktis
Ar žiemos čėse su pradais akselį provyt? 565

Patys į laukus tuščias kašeles nusinešim;
O galvijams vargstantiems, neturėdami pradų,
Iš bėdos pietums nedarytą pašarą duosim.

O jūs, moters, ar ir jūs taip jau pasileidot?

Kam linų raut ir kaip reik iškaršt nesirengiat? 570

Ar ne gėda jums, kad vokiečių gaspadinės
Iškarštus linus į lauką jau nugabena
Ir, besidyvydamos didei, jūsų tinginį peikia?
Moters! jūs lietuvninkės, ar jau nesigėdit,

Ar nesigėdit, kad jums vokiškos moteriškės 575
Su dailiais darbais ant lauko gėdą padaro?

O kas bus, kad čėsas verpt ir aust prisiartys,
O lineliai jūs ant lauko bus pasilikę?

Ak! kur dingot jūs, barzdotos mūsų gadynės,
Kaip lietuvninkės dar vokiškai nesirėdė 580

Ir dar vokiškus žodžius išstart negalėjo.
O štai dar negana, kad vokiškai dabinėjas,
Bet jau ir prancūziškai kalbėt prasimanė.

Taipgi bezaunydamos ir darbo savo pamiršta. 585

O jūs, vyrai! kam gi nenaudėlių moteriškių
Ir išdykėlių mergų raspustą nedraudžiat?

Ar jau norit vokiečiams nuogi pasirodyt
 Ir kaip drimeliai ant šlovnų česnių nusigédėt?
 Jūs, apjekėliai! ar jau visai nesuprantat,
 Kokią sav ir mums visiems padarysite gėdą, 590
 Kad su buksvoms lopytoms į baudžiąvą žergsit
 Ir mišion sudriskę bei skaroti nukaksit?
 Ak! ben gėdėkitės tas gėdas sav pasiprovyt
 Irgi pačias kaip reik linų raut guikite greitai.
 Ant dar liko kiek, kur kiaulės knist nenukako. 595
 Mažu kas autams ar mazgotėms dar pasiliko;
 Ale padurkams jau ir kelnėms gloda zoposto.
 Vei ir grybų jau, žėlėk Dieve! neragausim:
 Juk, anot ano, juos vokiečių gaspadinės
 Su ketvirčiais vis džiovyt į kakalį šauja. 600
 Plempių, rudmėsių, storkočių bei baravykų,
 Jautakių ir baltikių, grūzdų irgi bobausių
 Bėgdamos į gires jos sav taip daug prisirovė,
 Kad jau kelios jų su grybais į Karaliaučių
 Kupčiams išparduot ir ką nusipirkt nukeliavo;
 O kas liko dar, zopostui sav pakavojo. 605
 Taigi dabar tikt šungrybiai dar mums pasiliko.
 O ką gi veiksime, kad barščius ar šupinį skanų
 Virt užsigeisime, ogi pagardyt juos negalėsime?
 Žinot juk, kaip grybas, kad jį moki paprovyt,
 Viralus ir avižų kruopas užgardina šauniai. 610
 Bet ir su riešutais saldžiais taip jau pasidarė.
 Vokietės tokių daiktų bačkas prisirinko,
 Ir jau kelios jų parduot žakus prisipylė.
 O štai mūsų nenaudėlės dar nei riešutyti, 615
 Ir nei vieną, nei mackiurniką riešutyti
 Žiemai perkąst ir kramtyt dar nenusiskynė.
 Vyrai rods tokių gėrybių menk užsigeidžia.
 Jiems tabakėlis, kad ir visą butą prismirdin,
 Tikt gardesnis, kaip visi riešutai gardžiausi. 620
 Boboms mūsų bedantėms jie taip jau nepritinka;
 Ne, gaidau! nesūlyk joms, kas joms nepareitis.
 Dantys juk, anot ano, sukrošusių metų
 Riešutį perkąst ir kramtyt jau nedera boboms.
 Ale nereik dėl to dar tą niekutį paniekyt. 625
 Mergos visos ir visi jauninteli klapai
 Tas gėrybes juk kramtydami garbina skaudžiai.
 Žiemą, kad vakarais Katryna snausdama verpia,
 Paukšterėdams riešutys tuojaus išbudina visą;
 O kad Jekė su Pime daug plūst nesiliauja, 630
 Tuo riešutų krūva, kad jos į gomurį kiša,
 Jų glūpas šnektas ir zauną visą nutildo.
 Ogi dabar kas bus, kad mūsų moterų gaujos
 Su mergoms ką verpt susisės pas kakalį šiltą,
 O riešutų nebus, ir dantys grieždami šypters 635

Taip pamatysim tu, kaip vindai mūsų žiuponių,
Pakulų bei linų grįžtes pešinėdami, staptors.
Taip žiema pasibaigs, o mes nuogi pasiliksim.“

„Stui, – tarė, kaimynkas viernai užstodama, Jekė, –
Moters! ar jau mes visai pasiduosime gėdai? 640
Kas tai per nūkims? Dėl ko taip rėkiate, vyrai?
Ar visai dūšeles jau norit mūsų nudovyt?
Kas jums rūp linai bei brauktos pakulų grįžtės?
Rūpykitės tikt už laukus, už pašarą žiemai!
Ant ateina jau Mikielės didelė šventė 645
Ir su jaja podraug bjaurybės rudenio šlapios;
O vei dar nevalyts ant lauko stov vasarojas,
Irgi kanapės vėjų parblokštos svyrinėja.“

Taip besipriešijant, štai! vakmistras pasirodė
Ir su juom Šlapjurgis bei Pakulūns pakamorė. 650
Tuos baisingus tris svečius pamatydami būrai
Taip nusigando, kad tuo vaidytis užsimiršo;
Bet pons vakmistras, tuojaus beržinį nutvėręs
Ir bais rėkaudams, taipo kalbėti pradėjo:

„Jūs, baudžiauninkai! girdėkit, ką pasakysu; 655
O jūs, moters su mergoms, laikykite burnas.
Mes, kaip užveizdai ir ponai jūsų statyti,
Vasarai ir laukų darbams visiems besibaigiant,
Jus graudent ir tėviškai pamokyt užsimanėm.

Dievs visgaljsis, kurs svietą visą sutvėrė 660
Ir mums žmogiškus ūmus bei razumą davė,
Tas širdingas tėvs ir mūsų miels geradėjas,
Rūpindams už mus, mus vėl dosniai pamylėjo,
Ir mums duonos daug, o bandai pašaro davė.

Žinot juk visi, koks blogas buvo zopostas, 665
Kaip saulelė vėl pas mus atgrįžti pradėjo
Ir mes būriškai laukus įdirbt susibėgom.

Dešros ir lašiniai su kumpiais irgi su sūriais
Baigės jau, o mes prastus išvirdami kąsnius
Uždaro dairėmės, visur mėsos pasigedę; 670
Bet kisielius ans gardus su šupiniu mielu
Buvo jau visai ant stalų mūsų pasibaigę.

O štai! kaip jau vėl po šalčių šilumą jautėm
Ir gaivinančią mums Dievs vėl vasarą davė,
Tuo ir riebus valgiai vėl pamaži prasidėjo, 675
O mes tuo gardžiai ką virt ir kept prasimanėm,
Ik po tam pašaliai visi pilnoki pastojo
Ir mes vėl šmotus grečnus išvirdami valgėm.

Taipgi dabar, vasarėlei mielai jau besibaigiant,
Kožnas viens bliūdus ir puodus pradeda tarškyt, 680
Kad po tiek vargų ben kartą vėl pasidžiaugtų
Ir taip daug pardovytas dūšeles gaivytų...

Ale, žmogau, žmogau! saugokis to neminėti,
Kurs tav ant laukų bėginėjant ir trūsinėjant

Su savo dangiškais sargais kribždėti padėjo. 685
 Vei! ką žemė tav viernai augydama davė
 Ir ką sodai bei daržai žydėdami rodė,
 Vislab jau, kaip pats žinai, kampe pakavojai
 Ir iščėrausi, kad Dievs laikys, žiemavodams.
 Argi dabar tav nereikės aukštyn pažiūrėti 690
 Ir kasdien daug syk tą šlovyt irgi pagarbyt,
 Kurs taip daugel vėl iš naujo tav dovanuoja?
 Tai, kaimynai! tai vyriausi reikmenė jūsų;
 O po tam kas ponams reiks atlikt maloningiems
 Ir kas šuilėms ir bažnyčioms puolasi kyštert; 695
 Ar kas man reikės mokėt, kad aš jodinėdams
 Ir skvieruodams kartais jus lankyti pradėsu.
 Žinot juk, koktu, kad vakmistrai pasirodo
 Ir būrus glūpus nešvankiai keikdami bara.
 Taigi dabokitės ir mašnas čėsu prisikraukit, 700
 Kad kožnam, kas reiks, j čėso reikalą tikrą
 Čiuptert irgi nutvert tuojaus su sauja galėsit.
 Taip mus atsiųsdams pons amtsrots mūs maloningas
 Mums jūsų mylistą šį kartą paliepė sveikyt,
 Melsdams nuoširdžiai visus čėsu pasirūpyt, 705
 Kad man jus skvieruot ir kartais pliekt nereikėtų:
 Nės didei biednų širdis jo gailisi būrų.
 Taigi dabar pasakiau, kas man pasakyti reikėjo.
 O jūsų mylistai, kad švėsit rudenį riebų,
 Daug linksmybių velydams, pasiliecavoju. 710
 Tikt n' užmirškit irgi manęs ir mano namelių,
 Kad pulkais susikviesit į čėsnis pasilinksmyt.
 Jaugi gana šiamsyk, jau mielą vasarą baikim
 Ir prieš rudenį, kas mums reiks, nugamyt n' užsimirškim."
 Gana.

RUDENIO GĖRYBĖS

Ant saulelė vėl nu mūs atstodama ritas
Irgi palikusi mus greita vakarop nusileidžia.
Vei kasdien daugiau ji mums savo spindulį slepia;
O šešėliai vis ilgyn kasdien išsitiesia.
Vėjai su sparnais pamaži jau pradeda mūdraut 5
Ir šilumos atstankas išbaidydami šlamščia.
Todėl ir orų drungnums atvesti pagavo
Irgi senystę jau graudena kailinius imtis.
Bobą su diedu blogu pas kakalį siunčia,
O kitus atšilt į stubą ragina lįsti 10
Ir valgius drungnus bei šiltą viralą valgyt.

Žemė su visais pašaliais įmursi verkia,
Kad mūsų ratai jos išplautą nugarą drasko.
Kur pirm du kinu lengvai mums pavežė našta,
Jaugi dabar keturiais arkliais pavažiuoti nepigu. 15
Ratas ant ašies braškėdams sukasi sunkiai
Irgi žemes bjaurias išplėšdams teškina šmotais.
Vei laukų sklypai visur skendėdami maudos,
O lytus žmonėms teškėdams nugarą skalbia.
Vyžos su blogais sopagais vandenį surbia 20
Ir bjaurius purvus kaip tašlą mydami minko.

Ak, kur dingot, giedros jūs gi, pavasario dienos,
Kaip mes, pirmąsyk stubos atverdami langus,
Šildantį šiltos saulelės spindulį jautėm?
Lyg kaip sapnas koks, kurį miegodami matom, 25
Ogi pabudę jo po tam trumpai paminėjam,
Lygiai taip prašoko mums su vasara džiaugsmas.
Ogi dabar purvynai, kad juos krutina vyžos,
Nei kisielius ant ugnies pleškėdami teška.
Vislab, kas pas mus lakstydamas vasarą šventė 30
Ar plezdendams ant laukų linksmai šokinėjo,
Vislab, kas linguodams ik debesų pasikėlė
Ir, pasidžiaugęs taip, grūdelius su vabalu valgė,
Vislab jau prastojo mus ir nulėkė slėptis.
Taip laukai pasiliko mums visur gedulingi, 35
Irgi grožybės jų nei kapas sens pasirodo.

Krūmus ir gires linksmas jau Giltinė suka,
Ir grožybes jų gaišin draskydama vėtra.
Šakos, ant kurių po lapais užgimė veislė
Ir lizdelyj nei lopšyį čypsėdama verkė 40
Ar apžėlusi jau po tam lakstydamas juokės
Ir savo peną be momos skraidydamas gaudė,
Tos vietelės jau visur taipo nusirėdė,
Kad jos nei žagarai sausi siūbuodami barška.
Ten, kur meškink ant kelmų bites kopinėjo, 45
O meška vaikus glūpus murmėdamas žindė;
Ten, kur briedžiai draskančių vilkų nusigando,

O vilkai savo veislę kaukt ir plėšt pamokino;
 Ten, kur vanags su vaikais daug sulesė vištų,
 Ir varnai pulkais žąsyčius pavogė mūsų, – 50
 Ten, žiūrėkit, ten džiaugsmas taip pasidėjo,
 Kad tikt varnos dar bjaurybę rudenio garbin,
 O paukšteliai su dainoms ankštai pasislėpė
 Irgi be rūpesčių šaltai sapnuodami miegti.

Ak, daržų grožybės jūs su savo žolelėms, 55
 Jūs, kvietkelės jaunos, jūs gi, pavasario šlovė,
 Ak, kur dingo jūs puikums su savo kvapeliais!
 Vei ką sodai mums margai žydėdami rodė,
 O ką vasara mums po tam augydama sūlė,
 Tas visas gėrybes jau kampe pakavojam 60
 Irgi su puodais ar skauradoms virdami valgom.
 O jūs, žąsys, jūs, niekus pluškėdamos antys,
 Eikit, maudykitės, pakol dar atviros upės.
 Jūs, gaidžiai su vištoms ir kas mėžinį krapštot,
 Bėkit, skubyskitės ben kartą dar pasilinksmint. 65
 Ale nedingokit, kad mes dėl alaso mielo
 Ar dėl jūs dainų šventų jus šeriamo tvartuos;
 Ne, mes dėl mėsos tiktai jūsų giriame balsą.

Tikt dyvai žiūrėt, kaip moters dilina stungius,
 Ir baisu klausyt, kad bobos tarškina puodus. 70
 Gryta su Pime kampuoto titnago ieško,
 O Selmykė sav iš autų purvelį svilin.
 Bet Katrynė su Berge skauradą šūruoja
 Ir, kad daug ugnies ben veik po katilu degtų,
 Su pilvotais zūbais vis į kaminą pučia. 75
 Jekė su Maguže džiovytą pagalį skaldo,
 O Enskys sausos malkelės atneša glėbį.
 Ale Dočys nenaudėlis, pas kakalį šiltą
 Snausdams ir zūbus laižydams, ėdesio tyko;
 Nės Astė pietums nupenėtą šutina gaidį 80
 Ir kelis kviečių plyckus į kakalį šauja.

Dočiui taip besilaižant ir didei besidžiaugiant,
 Štai kvieslys puikiai rėdyts ir raitis pasirodė
 Ir visus svodbon ateit pas Krizą paprašė.
 Svočių kožnas viens, tuojaus kepurę nuvoždams 85
 Ir už garbę tą didei kaip reik dėkavodams,
 Krizą pagarbyt ir svodbon ateit pažadėjo.
 O vei vos ašma diena po tam pasirodė,
 Štai visi kaimynai svodbiškai pasirėdė.

Steps su Merčium, kurpes sav naujas nusipirkę, 90
 O Jons su Lauru, dailias vyžas nusipynę,
 Rėdės ir svodbon nukeliaut kuinus pažebojo.
 Ypačiai iš visų Enskys savo šimelį prausė
 Ir, balnodams jį, prie šonų prisegė kilpas.
 Taip išrėdęs jau žirgelio nugarą visą, 95
 Tuo savo kulšes su nauju diržu surakino

Ir ant blazdų svodbiškus sopagus užsimovė.
 Moterų pusė kapos sūnelius palydėt pasisūlė;
 Nės ir jas kvieslys į česnį buvo pakvietęs;
 Todėl jos taip jau, kaip reik viešnėms, išsirėdė. 100
 Ale ne vokiškai, kaip kelios jau prasimanė,
 Ne, lietuviškai kažna tarp jų susiglamžė.
 Juk žinai, kaip mūs lietuvninkės dabinėjas,
 Kad viešėt ar į česnis nukeliaut užsigeidžia.
 Kykas su nometu bei ploštė moterų rėdai, 105
 Bet vainikas su kasoms mergų dabinėjims.
 Bobos, šukštu jums margų vainikų norėti,
 O jūs, mergos, vėl, minau, n' užsigeiskite kykų!
 Taip, kaip girdit, didis pulks visai išsirėdęs
 Irgi nešvankiai klykaudams pas Krizą nukako. 110
 Krizas tuo pasiklonodams pasveikino kažną
 Ir, į savo namelį viežlybai suvadinęs,
 Tuo pavitot visus brangvyno atnešė plėčką
 Ir svotus linksmus meilingai ragino surbti.
 Ale moma marčios visokių sunešė plyckų 115
 Ir savo sukviestus svetelius taipo pamylėjo,
 Kad keli jau būriškas šūtkas prasimanė
 Ir viens valgydams pas stalą šūdą pasakė.
 Taip pirmones svodbiškas linksmi beragaujant,
 Štai tuo svodbiškas bliovims visur pasikėlė, 120
 Taip kad ir arkliai blogi šokinėdami žvengė.
 O vei vėl tuojaus tas pats kvieslys pasirodė
 Irgi beklykaudams kumelės nugarą daužė.
 Tu, nenaudėli, kam spardai kumelio šonus?
 Ar negana, kad jį vos gyvą baudžiava lupo? 125
 O tu su pentiniais jam dar daugisini vargą?
 Jok pamaži, žioply, nemušk be reikalo kuiną!
 Juk girdi, rytoj reikės į girę važiuoti,
 O poryt mažu reiks parvežyt didelį pilvą.
 Taip jam, kaip girdėjot, būriškai besispardant, 130
 Štai tuo pro vartus rėdytą parvežė porą,
 Ant kurios švents vyskupas pas dievstalį šventą
 Vinčiavodams kaip reik žegnonę buvo padėjęs.
 Gentys ir kaimynai, jau visi susibėgę
 Ir jaunikį su marčia pasveikinę dailiai, 135
 Tuo gardžiai pavitot į Krizo suvedė namą.
 Krizas irgi močiutė jo, surukusi boba,
 Gėrėjos didei dukters sulaukusi svodbą.
 Nės Ilzbutė, jų dukčiutė, buvo paskiausi
 Ir prieg tam už šulco į Taukius nutekėjo. 140
 Todėl tėvai jos, sukvietę giminę visą,
 Tytveik daug dėl to kaštavos irgi steliavos.
 Karvių tris berždžias, o jaučių du mėsinėjo;
 Bet kiek kiaulių bei avių, mėsininks nerokavo;
 Ale žąsų bei vištų vos viena pasiliko. 145

Tas mėsas visokias, šiaip ir taip sukapotas,
 Krizo kukorius taip smarkiai pleškino svodbai,
 Kad ant ūlyčių visur užims pasikėlė,
 Ir kaimyns Pauluks dėl to didei nusigando.

Taip išvirtus jau valgius iš katilo semdams, 150
 O pečenkas su kabliais iš kakalio traukdams,
 Petras kukorius, kaip girdit, buvo sutaisęs
 Irgi svečiams išalkusiems vis ragino sūlyt.
 Tušė, staltieses tuojaus atnešusi plonas,
 Svodbiškai kaip reik išrėdė didelį stalą. 155
 O po tam kviesliai greiti daug sunešė valgių:
 Jautienos riebios, kiaulienos irgi žąsienos,
 Plaučių bei kepenų, bei daugel šutyty blėkų.

Svotams taip po tam Tėvemūs šventai pasiskaičius
 Ir krikščioniškai pas stalą jau susisėdus, 160
 Krizas savo svečius meilingai ragino valgyt
 Ir, kaip dūšiai reik, pasisotyt ir pasilinksmyt.
 Štai tuojaus Enskys, ištraukęs didelį peilį,
 Virtas ir keptas mėsas padalyt pasisūlė.

Bet, kaip ponai daro, tranšieruot nemokėdams, 165
 Tuo su nagais kaip būs lašinių šmotus nusitvėrė
 Ir skvarbydams ant torielių sumetė stukiais;
 Nės prisirijęs jau nenumanė mandagiai elgtis.
 Ale svečių keli brangvynų pluk prisisurbę,
 Tokius taip grečnus šmotus pamatyt negalėjo; 170
 O kiti, taip jau girti, neturėdami peilių
 Ir su rankomis apgniauzę, lašinius ėdė,
 Taip kad jų taukai per barzdą jau nulašėjo.
 Nės jie mislijo, kad būs, pas Krizą sėdėdams,
 Klontis ir poniškai pasielgt neprivalo. 175

Taipgi bevalgant jau ir būriškai besidžiaugiant,
 Krizas šūkterėjo; štai tuo tarnai pasirodė
 Ir alaus macnaus su drogais atnešė bačką;
 O kviesliai, su kragais svodbiškais susibėgę,
 Pyvo sudrumsto malkus tikt košia, tikt košia. 180
 Nės tirštoks alus, perdėm per gomurį plaukdams,
 Ir tiršti malkai veikiaus prisotina skilvj.

Štai visi svoteliai, su pasimėgimu valgę
 Ir tirštų malkelių jau dosnai prisisurbę,
 Poterių, kaip krikščionims reik, skaityt užsimiršo 185
 Ir kaip kiaulės almono (tikt gėda sakyti)
 Kiauliškas dainas dainuot ir žviegt užsimanė.
 Stepas nuo riebių kumelių daug pamelavo,
 O Enskys savo poniškus išgarbino jaučius,
 Ar kitaip glūpas šūtkas taisydami juokės. 190
 Lauras su pirštu dambrelį skambino pūsdams,
 O Jokūbs, strūnas įtempdams, čirškino smuiką.
 Ale Dočys, per daug prisiedęs bei prisisurbęs,
 Nei koks žakas lenkiškas po suolu nupuolė,

Taip kad kožnas viens dėl to didei nusigando Ir vos pusgyvį su drogais išnešė laukan.	195
Bet ir moters svodbiškai pasidžiaugt n' užsimiršo, Ale labai kytriai; nės greitos moterų klastos Kartais ir kytriausį klapą moka prigauti.	
Barbė su Pime, Laurienė bei Pakulienė Valgydamos brangvyno nė pažiūrėt nenorėjo Irgi padvijo didei, kad miela Krizienė Ir mergoms tokio nešvankaus gėrimo sūlė. O štai, mislyk tikt, brolau, kas čia pasidarė.	200
Tos klastorkos tuo po tam kampe susilindo Ir pakavotą sav brangvyno didelę plėčką Su keliais malkais slaptoms ištuštino visą. O paskui niekus visokius plūsti pradėjo Ir kitoms viernoms kaimynkoms gėdą padarė.	205
Barbė su Pime dainavo pašukų dainą, O Laurienė su Pakulienė garbino gaidj. Bet gaspadinės viežlybos skyriu susisėdo Ir kas namui reik kaimyniškai pavapėjo. Dakė savo žąsis ir Jekė dideles antis Garbydamos dyvų visokių daug sumelavo.	210
Juk žinai, kaip daug pluškėt gal moterų būdas, Kad jos ant česnių dėl namo reikmenių vėpa.	215
Taip besipasakojant, štai špielmonai susibėgo Ir savo būriškus ant šokio skambino žaislus. Plyckius cimbolus, o Kubas čirškino smuiką, Bet Žnairuks zūbus ištempęs birbino vamzdj. Štai tuojaus Enskys, mergas krūvon suvadinęs, Su puikiais kaimynų klapais ragino šokti. Klišis su bjauriais sopagais Pimę nutvėrė, O Kairuks aps' avęs kurpes Tušę pagriebė	220
Ir lietuviškai ant aslos šokdami spardės. Bet kiti, su vyžomis tyčioms išsirėdę Ar basi, rūbus nusivilkę, štuką padarė. Juk žinai, kaip linksmas burs per daug prisisurbęs Kartais ant česnių durnas šūtkas prasimano.	225
Bet girdėkit dar toliau, kas čia pasidarė. Du kaimynu nekviestu svodbon atsibastė, Viens jų Slunkium, o kitsai Pelėda vadinams. Krizas koliojo nuopertą porą matydams, Ale bobutė jo, dėl to didei nusigandus, Tuo gumbu vaitot ir skaudžiai sirgti pradėjo. Rods negražu, kad kas į česnį veržiasi lįsti, Kur tikt sukviesti bičiuliai gal čestavotis. Stui, nešvankėli, nelįsk, kur lįsti netinka, Lauk, ik Krizas tav per paslą šauks pasirodyt	230
Ir kaip viežlybą kaimyną lieps pasilinksmyt. Todėl viežlybi svoteliai taip nusigando, Kad jie neigi tabako jau rūkyt negalėjo,	235
	240

Bet dėl išgąsties iš rankų išmetė pypkius.
 Špielmonai taip jau dėl tokio didelio stroko 245
 Su žaislais savo skambančiais po suolu nulindo;
 O visi, kurie linksmai šokinėdami rėkė,
 Stapterėjo tuojaus ir baisiai bliauti paliovė.
 Dainos nu gaidžių, nu vištų irgi žąsyčių,
 Kalbos nu vilkų, nu meškų irgi nu jaučių 250
 Dėl baisybės tos tuojaus į nieką pavirto;
 Irgi svečiai visi, tyloms kasydami galvas,
 Kas tam strokui reik, nei šiaip, nei taip n'išsimanė,
 Ik Enskys, iš papykio beržinį pagriebęs,
 Slunkiaus irgi Pelėdos šonus skalbti pradėjo 255
 Ir po tam, plaukų nusitvėręs, išmetė laukan.
 Ale nedyvykitės, kalbas girdėdami tokias.
 Juk ir ponai, poniškai daug syk prisiriję,
 Būriškus štukius, kaip mes, pramanydami juokias.
 Būrų rods daugums tarp mūsų nemandagiai elgias, 260
 Ypačiai ant česnių linksmų tūls randasi naras,
 Kurs daug zaunydamas krikštynoms gėdą padaro.
 Ale nedingokim, kad kožnas pons įsirėmęs
 Vis šventus ir viežlybus tikt ištaria daiktus.
 Ak, šlapjurgis ir tarp jų, per daug prisikošęs, 265
 Būriškas šūtkas išplopt taip jau nesigėdi.
 „Ak, – tarė Pričkus, – aš, tiek metų šulcu bebūdams,
 Dvariškus būdus ir ponų visą rabatą
 Pluk įsitėmijau, girdėdams irgi žiūrėdams.
 Andai tropijos, kad aš su gromata pono 270
 Pas vyriausį dumčių raitis nukeliauti turėjau,
 Pas kurį puikių šlapjurgių daug susibastė.
 Aš, kaip tarnui reik, savo prastą mučę nuvožęs
 Ir paikiai pasiklonojęs, tuo gromatą rodžiau
 Irgi, padavęs ją, tyčioms į atdarą kuknę 275
 Įlindau pažiūrėt, kokius ten šutina kąsnius.
 Nėsa, papratęs jau tarp ponų skiauturę rodyt,
 Nei koks draugas jų, nebijaus nei šiokio, nei tokio.
 Čia trys kukoriai duži man tuo pasirodė;
 Viens nešvankėlis mėsinėjo vanagą juodą, 280
 O kitsai, su nagais draskydams ištisą zuikį,
 Kirmėlių gyvų lizdus iš vėdaro krapštė;
 Ale trečiasis, du bjauriu ryku nusitvėręs,
 Rupuižes baisias į bliūdą tarškino platų;
 Nės tas rupuižes mūsų ponai garbino skaudžiai. 285
 Taipgi bežiūrint man jau dūšiai pikta pastojo,
 Ir aš, pro duris iššokęs, vėmti pradėjau.
 Taip nesvietiškai nusivėmęs, vėl pasirodžiau,
 Bet tyčioms nesakiau, dėl ko man taip pasidarė.
 Žinot juk, kaip ponpalaikiai tuo juokiasi būrui; 290
 O mažu jie dar man čia būtų mušę per ausį.
 Todėl tykojau tyloms, už durų nulindęs,

Kad pamatyčiau ben, kaip ponai mūs čestavojas.
Kukoriai valgius naujus jau buvo sutaisę,
Taip kad visas dvars dėl jų smirdėti pradėjo. 295
Štai tuo poniški tarnai visi susibėgo
Ir jau vislab, kas ant stalo reik, sunešioję,
Virtus ir keptus valgius tuojaus sugabeno.
Aš, rankas savo būriškas kaip reik susiėmęs,
Poniškų bei nobažnų vis poterių laukiu. 300
Štai žiūriu, kiekviens tarp jų jau rengiasi sėstis
Ir, visai dangaus užmiršęs, imasi šaukštą
Irgi bezaunydamas valgius į gomurį kiša.
Aš dar tokias bjaurybes kol gyvs neregėjęs,
Taip nusidyvijau, kad jau kone rėkti pradėjau. 305
Tikt susimislijęs, kad man čia nedera rėkaut,
Vis pamaži šnibždėdams ir kytriai pasislėpdams,
Taip iškoliojau, kad šunys kaukti suniko:
„Jūs, išputėliai pilvoti, jūs gi, bedieviai,
Ar jau gėda jums šventai rankas susiimti 310
Ir aukštyn pažiūrėt, kad riebius imate kąsnius?
Mes, suskretę būrai, mes, vyžoti nabagai,
Šen ir ten vis stumdyti bei daug prisivargę,
Tankiai vos plutas sausas į vėdarą kišam
Ir tikt su blogu skinkiu gaiviname širdis, 315
O tikt ir už tai kasdien dėkavojame Dievui.
O jūs, neprieteliai, valgius vis rydami riebius
Ir vis rinčvynius į pilvą košdami storą,
Dievo bei dangaus visai paminėti paliovėt.
Ar nesibijotės užspringt, kad kabiar édat, 320
Ar kad jūsų namus Perkūns į plentą supleškys?“
Taip trumpai padūmojęs sav ir atrašą gavęs,
Tuo kone dvilinks ir nesvietiškai nusigandęs
Pro duris iššokau irgi namo parjojau.“
„Ak, – tarė Selmas, – rods nešvankios mūsų gadynės 325
Ant visų šelmystų jau visai pasileido.
Pons ir tarnas jo peklon tikt bėga, tikt bėga.
Ans, įsirėmęs vis ir poniškai pasipūtęs,
Vardo dieviško jau gėdėjas paminėti,
O šisai, kad jam įtiktų, niekina Dievą. 330
Pons apjekėlis, velniop šuoliais besisukdams,
Ir tarnus sav išrinktus apjekti mokina.
Dievs ir žodis jo, bažnyčių mūsų grožybės,
Giesmės nobažnos taip jau, kaip poteriai mūsų,
Neprieteliams tokiems nei smarvė mėžinio smirdi. 335
Lumper irgi kamėdigės apjekino poną,
O tarnai jo be drausmės kekšaudami juokias.
Ak, kur dingo viežlybums jau mūsų gadynių!“
Taip besipasakojant ir svodbą visą bebaigiant,
Štai tuojaus vyžots atbėgęs Bleberio tarnas: 340
„Ak, – tarė, – linksminkitės, jau vėl česnis pasidaro.

Tikt girdėkit, kaip Bendikšas žąsiną pjauja
 Ir kaip Paikžentis pasiritęs aviną smaugia.
 Vauškus savo namams vienragj bulių stekena,
 O Mikols darže taip smarkiai svilina kuilį, 345
 Kad per mylę dūmai, nei debesiai pasikėlę,
 Saulę su žvaigždėms ir šaltą mėnesį tamsin.
 Taigi dabar dešrų visokių bus prisivalgyt,
 Nės lašinių bei kumpių jau rūkyt pakabytų
 Žiemai pas būrus daugybė didelė kaba; 350
 O dar vis daugiau mėsos į kaminą kemša.
 Taigi dabar, česnis lietuviškai pasidarę
 Ir vargus visus užmiršę, vėl atsigausim.“
 Ale nemislykit, tokią girdėdami kalbą,
 Kad ant apjuoko ji mums yra pramanyta; 355
 Juk permier mes, biedžiai, ant laukų prisivargom
 Ir greiti, kaip būrams reik, į baudžiąvą bėgom
 Mėšlą vežt, užkrėst, užart, grūdelius barstyti,
 Šieną kirst, sugrėbt ir po kraiku pakavoti
 Ir visas gėrybes į skūnes suvalyti. 360
 Ak, kas tai darbai, kurius atlikt trūsinėjom!
 Lytus mums daug syk taip dirbant nugarą prausė
 Ir tūls tvankas įžarstyts daug kepino kiaušę.
 Mes besidovydami daug syk kruopas nedarytas
 Ir plutas menkas blogai kramtydami valgėm. 365
 Tankiai mes tvanke prastai maišydami skinkį
 Ir vandens malkus iš klano semdami gėrėm.
 Prakaito taip daug nu veido mums nulašėjo,
 Kad per nosį teškančios vis ritosi srovės.
 Ak, mes, biedžiai, ak, visur didei prisivargom! 370
 Nugį dabar, naštas vargų visas nusikratę,
 Jau pasilinksmykim bensyk česnyj susikvietę.
 Tam juk Dievs dosnus gėrybes mums dovanoja,
 Kad nusimūciję bei, kaip mums reik, trūsinėję,
 Vėl atsigautumbim, gardžiai kramtydami kąsnis. 375
 Darbo reik, nės taip kožnam Dievs paliepė valgyt,
 Valgio reik, kad dirbančius syla nepamestų.
 Taigi nečėdykim mušt, pjaut ir skerst savo valgi.
 Vaike, numušk drąsa jautuką sav nupenėjęs;
 Pjauk avių kelias, nečėdyk aviną luiną; 380
 Kišk žąsis, pyles, vištas į didelį puodą;
 Skersk daglus paršus, pasiskersk nutukusią kiaulę;
 Valgyk sveiks dešras, iš kruopo sav pasidaręs.
 Imk raumens stukius, sukapojęs kimšk smageninę;
 O kad dar negana, nusitvėręs didelę žarną, 385
 Kimšk drąsa plaučius, n’atbok, kad plyšdama driksters,
 Ir kepenų n’užmiršk, kad storą pridrebi dešrą;
 Nės tokie daiktai tav gal didei susigadyt.
 Juk žinai, koks kūds daug syk pavasario čėsas.
 Ar ne gerai, kad dar per mėšlus spirgini spirgus 390

Ir kad per rugius į mielą baudžiąvą bėgdams
 Argi namėj ką veiksams sav išsišutini kumpį?
 „Rods, – tarė Lauras, – su miera vis reik pasipurtyt.
 Proto reik, kad ką rudens čėse mėsinėji,
 O kad čėrauji, vėl reik su razumu čėraut. 395
 Ar tai prots, kad kas, sulaukęs rudenį riebę,
 Vis besijuokdams ir dainuodams lašinius ėda
 Ir prisiryt aklai kasdien į karčemą lenda?
 Juk girdėjot jau, kaip ans Dočys, šokinėdams
 Ir kasdien girtuodams bei durnai smaguraudams, 400
 Iš bėdos paskiaus kaip smirdas ubagui teko.
 Vaike, privalgydams ir gerdams mandagiai elkis.
 Mets tur daug dienų, ik visas jis pasibaigia,
 O kožna diena daug kąsnių nor pasisotyti.
 Pusryčiai kasdien ir pietūs, ir vakarienė 405
 Skilvį permaldyt ir ramdyt pašaro stena;
 O dar irgi paludieniai daug syk išsišiepę,
 Kad darbai laukų prasiplatina, lūkuria šmotų.
 Taigi ne vis kasdien nei svodbą didelę keldams
 Ir nei kokias krikštynas padarydamas čėrauk! 410
 Ne kasdien vis su smalstumais vėdarą linksmyk
 Irgi ne vis durnai ir taip sav uždarą pūstyk,
 Kad paskiaus valgius tav reiks išpliurpt nedarytus.
 Pastarnoks su morkais, ropės irgi repukai,
 Barščiai su burokais bei rauginta lapienė, 415
 Žirniai, kad su pupoms juos iššutini puode,
 Ir šupinys gardus, taip jau ir mandagi gručė
 Su kisieliu, kad juos sav išpleškini virdams,
 Ar po tam visaip virti kartupelių valgiai
 Ir kelmučiai, kad juos sav su uždaru verdi, – 420
 Vislab bus gardu ir tav didei susigadys,
 Kad kasdien kaip reik bandysi mandagiai čėraut
 Irgi bečėraudams kitų dienų paminėsi.
 Ale nepyk, gaidau, kad žodį dar pasakysu.
 Tarp lietuvninkų daug syk tūls randasi smirdas, 425
 Kurs, lietuviškai kalbėdams ir šokinėdams,
 Lyg kaip tikras vokietis mums gėdą padaro.
 Daug tarp mūs yra, kurie, durnai prisiriję,
 Vokiškas dainas dainuot ir keikt pasipratin,
 Ir kaip vokiečiai kasdien į karčemą bėga. 430
 Todėl tūls žioplys, supliurpęs visą zopostą,
 Kartais pusnuogis ant apjuoko rėplinėja.
 Jūs, pustelninkai, ar tam Dievs savo gėrybes
 Mums kasdien ir taip dosnai dovanoja,
 Kad mes jas tikt vis kaip kiaulės ėsdami rytum? 435
 Pilvą rods kasdien protingai reikia palinksmyt.
 Bet ir, kas ant pilvo reik, vis turime rūpyt.“
 „Tai jau vis tiesa, – švepluodams ištarė Bužas, –
 Žinom juk visi, kaip mes nuoginteli gemam,

Taip didžiausias pons, kaip mes, vyžoti nabagai, 440
 Ciesorius taip jau, kaip jo skaroti padonai;
 Ubags taip, kaip pons kytriausias, užgema glūpas,
 Ir taip viens, kaip kits, iš papo moterų surbia.
 Pons šilkuos, o būs šiauduos verkšlen pasislėpęs,
 Ik abu po to protingai pradeda mislyt. 445
 Būrai taip, kaip ir ponačiui, kad susiderkia,
 Reik su marškonio sklypu pasturgalį šluostyt
 Ir jo vystyklus bjaurius su vandeniu plauti.
 Ak, nepadyvyk man dėl tokio dyvino žodžio;
 Juk žinai, kad vis tiesa, ką čia suvapėjom. 450
 Taip kiekviens žmogus vargingai pradeda žioptert,
 Kad jis iš tamsos į svieto ritasi šviesą
 Ir po tam lopšyį sapnuodams šaukia pagalbos;
 Viens taip jau, kaip kits, užgimdams užgema blogas.
 Kad ponačius į garbingą patalą deda, 455
 O būrus prastus į tamsų pašalį kiša
 Ar suvystytus ant menko padeda demblio,
 Kiek jie, mislyk tikt, sav patys atneša lobių?
 Ponų dar nei viens su kardu negimė sviete,
 O tarp būrų vėl nei viens sav n'atnešė žagrę 460
 Ar akėčioms padarynes ar negelį grėbliui.
 Pons didžios giminės, tarp būrų vis pasipūtęs,
 Nei lašinių taukai ant šilto vandens plaukia;
 Bet nabagėlis būs, skylėtą mučę nuvožęs,
 Dėl jo žaibo lėts pas šaltą kakalį dreba 465
 Ar iš tolo klonojas didei pasilenkęs.
 Bet jau taip kožnam Dievs vietą mandagiai taikė,
 Kad viens kaip baisus kunigaikštis skiauturę rodo,
 O kits per purvus klampodams mėžinį rauso.
 Rods yr daug žioplių, kurie nabagėlį būrą 470
 Iš nelabos širdies per paiką drimelį laiko,
 O štai patys juk daug syk kaip drimeliai elgias.
 Kas tokiems išdykėliams gardžiai pasivalgyt
 Ir prisisurbt saldžiai pelnytų reikalą kožną,
 Kas dirvas užartų, sėtų bei nuvalytų, 475
 Kas grūdėlius iškultų ir parduot nuvažiuotų,
 Kad nei Lauro, nei dosningo Krizo nebūtų?
 Žinom juk, kaip kožnas pons su savo namiškiais,
 Rudenyj duonos ir gardžių pyragų netekęs,
 Būrai iš bėdos į ranką pinigą bruka 480
 Irgi beglostydams jį maldo, kad susimiltų.
 O štai tuo paskui, kaip didis pons įsirėmęs
 Irgi nesvietiškai darydams, vargina biedžių
 Ar besišypsodams jo prastą niekina namą."
 „Rods, – tarė Pričkus, – taip ir man daug syk pasidarė, 485
 Kad aš šaltyšiaudams šen ir ten jodinėjau.
 Amtmons keikė taip, kad man plaukai pasišiaušė,
 O tarp būrų daug mane jau kone visą prakeikė.

Pons iškoliodams kasdien mane tinginiu šaukė
 Ir, kad urdelį n'įstaisiau, tuo mušė per ausį, 490
 Kad snargliai perdėm iš nosies šokti pagavo.
 Rods tai kiauliškas maniers ir didelė gėda,
 Ypačiai kad dėl to baudžiauninks pradeda juoktis,
 O paskui šaltyšiaus jau visai nesibijo
 Ir jį spjaudydams per paiką kumelį laiko. 495
 Kad mane pons kampe tamsiam ir visą nupeštų,
 Ale po tam šviesoje kožnam vėl visą pagirtų,
 Tai ben dūšiai taip skaudu nei sunku nebūtų.
 Ogi dabar taip gėdiškai visur pasirodau,
 Kad ir vaikpalaikiai jau man išsišiept pasidrašin. 500
 Andai tropijos, kad aš, į baudžiąvą jodams,
 Kaip šaltyšiui reik, įdrožiau tinginį Slunkių.
 Bet jisai, tuojaus mane pešt ir mušt pasikėšęs,
 „Eik, – tarė, – snargliau! kas tav rūp? štai gausi per ausį!
 Ar jau užmiršai, kaip pons tavo nugarą skalbė?“ 505
 Aš, dėl žodžio to bjauraus didei nusigandęs,
 Jau kur galvą savo nukišt visai nežinojau,
 Bet kiti baudžiauninkai dainuodami juokės.
 Tai atlikom jau, visur niekai pasidarė.
 Lygiai kaip antai šašuots pavasario sniegas, 510
 Kad jis pradeda tirpt, žiemos jau nedera keliui,
 Lyg taip su garbėms visoms ir man pasidarė.
 Ba, kaip jauns buvau (kur dingot, mano dienele!),
 Ai, kaip jauns buvau, visi mane girdavo klapai.
 Ar būt pons ar būrs, ar berns ar slūginė kerdžiaus, 515
 Ir vaikai be buksvų ir dar žįsdami papą,
 Vislab ir visur, kaip girdit, liaupsino Pričkų.
 Ogi dabar žilam visi jau juokiasi bloznui;
 Pons taipo, kaip būrs, šaltyšių niekina seną.
 Aš daug syk, pažebodams sav nuplikusį kuiną 520
 Ir karčius žilus ant sprando jo pamatydamas,
 Su dūsavimais išvystu savo senystę.
 O kad rudenyj per purvus į baudžiąvą joju,
 O mano kuinpalaikis klampodams žengt nenujiegia,
 Aš jo taip gailiuos, kad kartais ašarų srovės, 525
 Ypačiai kad iškoliots jodau, varva nu zūbų.
 Taip aš, mislyk tikt, gailiuosi pasenusio kuino;
 Nės jis trylika metų, man šuoliais jodinėjant,
 Po balnu mane viežlybai į baudžiąvą vilko.
 Ogi manęs, žėlėk Dieve, nuplikusio tarno, 530
 Jau visai nei šis, nei tas susimilt nesupranta.“
 „Ak, – tarė jam Enskys, ištraukęs didelį peilį, –
 Mans brolau širdings, kam spardais taip susiraukęs?
 Juk ir man taip jau kaip tav visai pasidarė.
 Štai briedkriaunis šis, ant šalto preikalo kaltas, 535
 Rodos, tikt žiūrėk, jau nei išdilusi delčia
 Ar kaip baisiai koks nukumpęs vanago snapas.

Kad aš tai pamatau, tuojaus man Giltinė rodos,
 Kaip ją molioriaus ranka moliavodama rašo
 Ir su jos dalgiu kumpu nugandina svieta. 540
 Ak, brolau, šio stungio, šio nudilusio stungio
 Aš taip gailiuos, kad kartais verkt nesiliauju.
 Nės jis trylika metų, man dešras mėsinėjant
 Ir lašinių šmotus ant svodbę mandagiai pjaustant,
 Kaip ugnis baisi per mėsą šokdavo kietą 545
 Ir kaip koks smarkus bindokas skeldavo kaulus,
 Kaip man Jons, Mikols ir Lauras liudymą duoda.
 Bet negana dar bus; aš tav daugiau pasakysu.
 Kad aš – tikt girdėk, brolau, kaip man pasidarė
 Ir kaip būrams dar kasmets daug syk pasidaro, 550
 Kad jie sav karnų vyžas nusipyt užsigeidžia
 Ar ką šaudyt ir gardžiai pasikept prasimano.
 Aš taip jau, kaip klaps, daug syk, mudriai šokinėdams,
 Medžių vogt tamsoj į šilo pašalį traukiaus.
 Rods tiesa, mane varts daug syk užklupo bedirbant 555
 Ir, nesvietiškai kaip vagj visą nupliekęs,
 Tuo nei koks bausis razbaininks atėmė kirvj,
 Bet dar kuinpalaikj man jis niekados nenukinkė.
 Nės aš ne taip vogiau, kaip tūls balamūtas,
 Kurs žiemos čėse, sav ką pasikirst užsigeidęs, 560
 Vis tikt aužuolus, klevus ir drūtmedj vagia,
 O paskui, parduot į miestą kur nusibastęs,
 Tuo girtuodams ir šokinėdams prageria pelną.
 Kad man kartais vogt ar ką išplėšt pasitaikė,
 Rods ir aš nesigėdėjau ištiest savo ranką, 565
 Ale ne sav vogiau, bet vis maloningiems ponams.
 Juk žinai, kaip mums kasmets reik mezliavą mielą
 Amtmonams mokėt, kad jie jau urdelj siuncia
 Ar per vakmistrus skvieruot ir mušt nesiliauja.
 Ak, širdings brolau, didei meldžiu, nepadyvyk 570
 Ir nesakyk liesininkui, kad Obrys, mano bernas,
 Medžių vogt ar ką pasikirst kas rudenj rengias.
 Aš didei džiaugiuos, tą trūsą jo pamatydam;

Ir, kad žiemą jis ką vogt kuinus pasikinko,
 Tuo jam dvi dešri kepti pasteliavęs duodu; 575
 Ir, kad jis vartų n'išpantys parveža medj,
 Iš tikros širdies dar trečią pridedu dešrą
 Ar, kad jau dešrų netekau, du dideliu sūriu.
 Taipgi po tam, krūvelę viežlybai susivogę,
 Į arčiausj miestą tuo parduot nukeliaujam 580
 Ir, grašelius grečnus iš medžių sav nusipelnę,
 Čyžę užmokėt kasmets kytriai pakavojam.
 Taipgi, matai, ir medžių vogt reik razumo grečno.
 Todėl ne dyvai, kad tūls glūpoks nabagėlis
 Su tabaku draustu ar vogt į girę važiuodams 585
 Gėdiškus vargus ar stroką sav pasidaro.

Bet ir toks dramblys tarp būrų tūls išsiranda,
Kurs, savo lašinius ir zopostą visą suėdęs
Ir už pyvą skinkj vos ar vandenį šliurpdams,
Iš bėdos nei žydas jau priviliot pasipratin. 590

Tam kieme, brolau, kur aš savo šutinu puodą,
Du tikru šelmiu pagrata su manim gyvena.
Vieną jų baudžiauninkai Pelėda vadina,
O kitam per pravardį jie praminė Slunkium. 595

Juk žinai, kaip būrai veik naujieną pramano,
Ypačiai, kad ant svodbų, jau durnai prisiriję,
Būriškai bei kiauliškai tuo pradeda šūtyt.
Dar vos metai, kaip aš tam kieme budavojaus;
Todėl kaip naujoks kaimynų visą rabatą
Ir jų klastą bei šelmystę dar nepažįstu. 600

Ale Pelėdos ir kaimynų peikiamo Slunkiaus
Aš jau taip baisėjuos, kad man padreba kiškos.
Tikt girdėk, aš tokius tav dyvus pasakysu,
Kad plaukai tav ant žilos galvos pasišiaušys.

Trobos smirdų tų, kad jas kas nor įsitėmyt, 605
Nei pūstynės iš visų pašalių pasirodo.
Kad aukštyn žiūri, pamatai sudriskusį kraiką,
Ant kurio sklypus nuplėštus klestina vėjai,
Kad viens čia, kits ten nuo stogo ritasi lopus.

Sparai po kraiku su čytais klība supuvę, 610
O viduj visur po stogu latgaliai kaba,
Su plaušais ar karklais be negelių sukabyti.
Bet apačioj, kad jų butus bjaurius pažiūrėsi,
Tuo juos kaip staldus ar kiaultvarčius pamatysi;

Nės, kur tikt žiūri, visur mėžinys pasirodo. 615
Juk jie ir kiaules stuboj laikyt nesigėdi,
Ir, kad jiems padvijai, dar barasi smarkiai.

Andai tropijos, kad aš, Pelėdą sutikęs,
Jam dėl kiauliškos bjaurybės ką pasakyti
Ir jį kaip kaimyns viernai bandžiau pamokyti. 620
„Kiaulė, – tariau, – ką dirbi? ar visai nesigėdi?
Juk tu jau kaip šūdvalis mėžinyj pasirodai;
Ar girdi, kaip šūdvalis jau šūde pasmirdai.

Aš, užvakar tavo namus blogus pravažiuodams,
Kad įsitėmyčiau tikrai, tyčioms pažiūrėjau. 625
Taipgi bežiopsant man, arklys mano žvengti pradėjo,
Ir tuojaus tavo sparų viens nu stogo nupuolė,
O langų vienam perdėm skylė pasidarė.

Štai tuojaus (girdėk tikrai, ką tav pasakysu)
Tuo trys kiaulės daglos su daglais savo paršais, 630
Lyg kad skerdė kas, stuboj sužvigo nešvankiai
Ir pro langus ir plyšius kūliais išsiritu.“

Tokius aš dyvus kol gyvs niekadės nesulaukęs,
Taip nusidyvijau, kad man plaukai pasišiaušė.
„O tu, neprieteliau skarots, su valkata Slunkium 635

Jau visai nesigėdita tarp žmonių pasirodyt?
 Judu netinkat kiaulpalaikes kelias varinėti,
 O dar kaip gaspadoriai su kitais gaspadoriais
 Vis aukščiaus česnyj tarp svotų lendate sėstis
 Ir tikt vis gardžiai smaguraut ir maukt išsižiojat. 640
 Ak, kad vyriausybė jau ant mūs susimiltų
 Ir abu ben veik iš kiemo mūsų paguitų!
 Juk jau mes visi smirdėt dėl juma pradėjom!“
 Taip aš jam pasakiau, bet jis, beržinį nutvėręs,
 Tuo kaip koks razbaininks man per nugarą siekė 645
 Ir, kad Selmas man ūmai nebūt pasitaikęs,
 Rasi mane tuojaus ant vietos būtų numušęs.
 Taigi matai, gaidau, kaip kartais vaidis pasidaro,
 Kad nenaudėlj kokį bandai pamokyti
 Ir pamokydams jį kaip reik pasidrasini koliai.“ 650
 Taip besipasakojant ir svodbą visą bebaigiant,
 Žemė su visais daiktais virpėti pagavo.
 Tuo svečiai visi, dėl to didei nusigandę,
 Iš svetlyčios būriškos kūliais išsiriti,
 Taip kad jų keli sveikas akeles išsibadė, 655
 O kiti rankas ar kojas buvo palūžę.
 O štai vis dėl niekniekių taipo nusitiko;
 Nės Dočys su šešiais kūlikais, kuldami žirnius,
 Taip nesvietišškai virkščias su spragilu daužė,
 Kad ir pelės po šiaudais kribždėti nedrįso, 660
 O svečių daugums sav negandas pasidarė.
 Ale nedyviktės, kalbas girdėdami tokias;
 Juk Dočys kasmets, sulaukęs rudenį riebę
 Ir iškuldams savo javus, išgandina svieta.
 Ak, kiek butų jis taip dūkdams jau pagadino, 665
 Ak, kiek girių bei kalnų jis parmetė pernai!
 Tikt baisu klausyt, kad Lauras, Bleberio dėdė,
 Savo bėdas ir išgąščius mums pranešė kartais.
 Juk vos kiaulstaldis, vos klėtis jam pasiliko,
 Irgi namai jo nei pūstynė jau pasirodo. 670
 Tas nešvankus darbs, kurį Dočys prasimanė,
 Daug nesandorų bei vaidų sviete padarė.
 Ak, kiek viežlybų kaimynų, butą palikę,
 Rudenyj ant laukų šaltų klydinėdami slapos
 Ar, savo klumokus pasidarę, ubagais eina. 675
 Tokius išgąščius baisius vierni gaspadoriai
 Tankiai provninkams aukštiesiems Karaliaučiuje skundė;
 Ale provos vertos kaip reik niekadodos nesulaukė.
 Žinom juk, žėlėk Dieve, kaip mūsų gadynė
 Ašaras išverktas po kojų mydama šypsos. 680
 Ale nežinot dar, dėl ko Dočys nepateikia
 Ir dėl ko jis taip kasmets su spragilu daužia.
 Sako daug žmonių, kurie jo šupinį valgė,
 Kad jisai dėl to savo kreivą vargina skūnė,

Kad ben veik girtuot ir lēbaut kā pagamytū, 685
 Nēs jis, po Mikielēs tuo klojimą bemušdams,
 Laižos vis ir gurkščiodams į karčemą žiūri.
 Taip po tam, su pačia kelias eiles nustekenęs,
 Vėtyt skubinas ir, krepšus grūdų prisibėręs,
 Tuo pasilinksmyt ir prisikošt į karčemą bėga. 690
 Bet moteriškė jo, linų grįžtes nusinešus
 Ir slaptoms pardavus, vis paragaudama surbia.
 O dar to negana, bet ir vaikus nusivedus
 Ir į tėvo prieglobstį pasodinusi maukia.
 Pernai tropijos, kad Kaspars, Bleberio tarnas, 695
 Atlankyt Plaučiūną su Dočiu nukeliavo;
 Bet ir Krizas su Lauru ten jau nuvažiavo.
 Nēs Plaučiūns juos ant krikštynų buvo pakvietęs
 Ir visus kaimyniškai primylėt pažadėjęs.
 Štai tuo bažmas sukviestų svečių susirinko, 700
 Bet ir nekviestų kaimynų daug susibėgo.
 Kaspars klonojos, dosningą Krizą pamatęs;
 Ale Dočys, nei dumčius koks pilvots įsirėmęs
 Irgi nešvankiai rėkaudams, česnyj pasirodė.
 Nēs jisai jau vėl, prieš Mertyną smaguraudams, 705
 Laižės vis ir gurkščiodams prisiest išsižiojo.
 Tuo Plaučiūns daug spirgytų bei šutyty valgių
 Irgi ragaišių per tarnus atnešdino kūmams;
 O svečiai visi, margoms eilėms susisėdę,
 Lašinius ir jukas Plaučiūno girdami valgė. 710
 Taipgi bevalgant ir kaimyniškai besidžiaugiant,
 Lauras su Dočiu pamaži nurnėti pagavo
 Ir dėl kiaulstaldžių pargrautų ir pagadytų
 Bartis irgi nešvankiai kolytis užsimanė.
 Stui, nešvankėli, ar prots česnyj susipriešyt 715
 Irgi bevalgant kiaulstaldžių bjaurių paminėti?
 Ale dabokit dar toliaus, kas čia pasidarė
 Ir kā Krizas, sens žmogus, mums pranešė pernai.
 Pyvo tris bačkas Plaučiūns, brangiai nusipirkęs,
 Į svetlyčią per tarnus įnešdino greitai. 720
 Bet Enskys, jo klapčius, daug paliavotų kragų,
 O moliavotų stuopų dar daugiaus sugabeno.
 Štai svečiai tuojaus, išmaukę didelę bačką,
 Būriškas ir kiauliškas šnektas prasimanė.
 Žinot juk, kaip glūpas būrs, permier prisirijęs, 725
 Zaunyt ir durnus niekus išplopt nesigėdi.
 Bet kiti jau vėl dėl kiaulstaldžių pagadytų
 Ir dėl kiaulių numuštų bylinėti pradėjo.
 Štai tuojaus iš žodžių, kiauliškai pasakytų,
 Pekliškas razbajus ir nūkims pasikėlė. 730
 Rods, kad būrs čestavots jau proto viso netenka,
 Štai tuojaus jau ir padorumo viso netenka.
 Juk ir pats Plaučiūns, kur česny buvo pakėlęs,

Taip nešvankiai su macnum pyvu susipyko,
 Kad šviesoj krapinėdams jau šviesos nepažino. 735
 Ar dyvai, kad svotai jo, dosnai primylėti,
 Kūmų viežlybų kalbas kalbėt nenumanė?
 O dar to negana; klausykit, kas pasidarė.
 Kubas su Lauru, garbingo Kasparo žentu,
 Ir Mikolas, ant kiemų statyts pakamorė, 740
 Su kitais draugais ant Dočio umaru šoko.
 Štai tuojaus visi, kaip kudlas koks susivėlęs,
 Raičiojos ant aslos ir taipo mėsinėjos,
 Kad viens nosies, kits ausių girdėt nepalaikė.
 Ypačiai Dočj taip nesvietiškai pagadino, 745
 Kad jį jo vaikai lovyj vos parnešė gyvą.
 Pimė, jo pati, dėl to didei nusigandus,
 Pusgyvj vyrutį vis globodama verkė
 Ir jo kiaušę permuštą mazgodama šluostė.
 Tuo kaimynkos iš visų pašalių susibėgo 750
 Ir visokių liekarstvj macnių sugabeno.
 Gryta daug žolių šlovingų bei debesylų,
 O Selmykė su Berge tepalų padarytų
 Dočj vėl gaivyt ir gydyt atnešė greitai.
 Tas žoles smarkias čerpėj maišydama Jekė 755
 Gailių dar ir lenkiško daguto pridėjo.
 Tuo stuba dėl to visa smirdėti pagavo,
 O Dočys jau vėl pamaži kribždėti pradėjo.
 Pimė, jo moteriškė, su kitoms moteriškėms
 Džiaugė ir Dočiuką su gatavais tepalėliais 760
 Mostyt tuo ir jo žaizdas aptvert susirinko;
 Bet Pakulienė jį žadėt pas patalą stojos.
 Štai Dočys tuojaus, tepalų smarkumą suuodęs
 Ir žynavimo bobiško baisumą pajutęs,
 Su sykiu nei koks Perkūns iš patalo šoko 765
 Ir, iš papykio nusitvėręs didelį strampą,
 Bobas su visokiais bobiškais tepalėliais
 Iš stubos prismirdytos tuo išmušė laukan.
 O paskui stubos rykų daugumą sudaužęs
 Ir čerpes su liekarstvoms pro duris išmėtęs, 770
 Tuo vaikus, kurie jo stervą buvo suvalę,
 Dūkdams vis ir rékaudams kone numušė smirdas.
 „Ak, – tarė Selmas, – bengi paliauk su pasaka savo!
 Jau per daug dyvų, jau ausys mūsų praskudo.
 Ak, kur dingot jūs, lietuviškos gadynėlės, 775
 Kaip dar prūsai vokiškai kalbėt nemokėjo
 Ir nei kurpių, nei sopagų dar nepažino,
 Bet vyžas, kaip būrams reik, nešiodami gyrės.
 Tai dar viežlybų kaimynų beigi bičiulių
 Gédėtis ir juos išpeikt nei viens neprivalė. 780
 Ogi dabar, žėlėk Dieve, tikt gėda žiūrėti,
 Kad lietuvninkai kaip vokiečiai sopaguoti

Ar su korpėms rudenyj ant česnių pasirodo.
 Klumpės, kaip mes vokiškai kalbėdami sakom,
 Rods taip jau lietuvininkams nešiot nepritinka; 785
 Nės ir jas mūsų tėvų tėvai girt nenorėjo;
 Ale sopagu, jau prancūziškai sudabytų,
 Ir puikokų kurpių gėdėjos paminėti,
 Ik prancūzai jau po tam pas mus susibastė
 Ir prancūziškas manieras mus pamokino. 790

Tėvai mūsų seni, pirm to neturėdami šuilių,
 Rods nei pybelių, nei katgismų dar nepažino.
 Jie tikt iš galvos šventus mokinosi mokslus,
 O štai tikt daugiau garbėj laikydavo Dievą
 Ir šventoms dienoms bažnyčion bėgdavo greitai. 795
 Ogi dabar, žėlėk Dieve, tikt gėda žiūrėti,
 Kad lietuvininkai, prancūziškai pasirėdę,
 Į bažnyčią vos išgirst ką kyšteria galvas,
 O paskui tuo žaist ir šokt į karčemą bėga.
 Taip po tam keli tarp jų, aklai prisimaukė, 800
 Būriškai bei kiauliškai tuo pradeda zaunyt
 Ir, bažnyčioj išgirstų neminėdami žodžių,
 Būriškas šūtkas glūpai taisydami juokias.
 Bet kiti, vaidus dėl niekniekių prasimanę
 Ir girti kits kitą prie galvos nusitvėrę, 805
 Nei razbaininkai ant aslos vemdami tąsos,
 Kad vemalai visur per visą karčemą teška.
 Tai bjaurybė, kad plaukai pasišiausia begirdint.

Bet dar to negana. Taipo girtuodami tėvai
 Ir vaikus glūpus su savim į karčemą velka, 810
 Kad ir juos tuojaus iš mažo surbt pamokytų;
 O paskui, vaikams bepamatant, pešasi tėvai,
 Kad plaukų visur išplėštų sukasi pluoštai.
 Ak, jūs, neprieteliai, jūs, išpjudyti bedieviai!
 Ar nesibijotės, kad jus pekla prasivėrus, 815
 Taip šventas dienas atšvenčiant, tuo pražudytų?
 O nesigėdite tarp krikščionių dar pasirodyt?

Kad kunigai vaikus į šuilę ragina siųsti
 Ir kad šulmistrams reik kokį pinigą kyštert,
 Ak, tokių visur glūpų nurnėjimų randas; 820
 O paskui, kad amtmonams jau reik pasipurtyt
 Ir jie vakmistrams išpantyt urdelį siunčia,
 Štai tuo iš visų pašalių barzdoti bepročiai,
 Lyg kad jau dangus pargrius, tikt rėkia, tikt rėkia;
 Ir po tam su šulmistras, biednais nabagėliais, 825
 Kad jie savo dalyko nor, dar barasi smirdai
 Ir besibardami daug glūpų daiktų sumeluoja.

Paikius, glūps žmogus, vargu Tėvemūsų mokėdams,
 Ir jo pusbrolis, nei tiek skaityt negalėdams,
 Šulmistrus ir šuiles dar išpeikt pasidrąsin. 830
 Tikt dyvai klausyt, kad juodu pradeda zaunyt.

Ans, savo vaikičius kaip drimelius užaugydams
 Ir juos lepydams bei valią visą beduodams,
 Vaidijas su šulmistras ir barasi keikdams,
 Kad jiems kartais iš bėdos per subinę drožia; 835
 O šisai, iš viso jau velniop besisukdams
 Ir vaikus glūpus į šuilę siųst nenorėdams,
 Peklai ant garbės juos užaugyt pažadėjo.
 Paikius ant lytaus, ant giedros barasi Vauškus.
 Viens taria per šviesu, kitam negana šviesybės; 840
 Šuilė šiam negera, o ans pamokinimą peikia.
 Šulmistras keliems per jauns ir nieką nemoka,
 O kitiems tas pats per sens ir blogs pasirodo.
 Jis giedodams šiam per daug nemandagiai rėkia,
 O kitam tas pats kaip reikia rėkti nemoka. 845
 Viens taria per drąsus, o kits jį lėtą vadina.
 Taip kunigams, taip šulmistrams visur pasidaro,
 Kad šventoms dienoms nenaudėliai, susibastę
 Ir nesvietiškai glūpas akis užsipylę,
 Nuo kunigų bei nu darbų jų pradeda zaunyt. 850
 Bet ir viežlybų krikščionių dar nepristokom,
 Dar yr tarp lietuvininkų viernų gaspadorių,
 Ir dar tėvų yr, kurie, mylėdami Dievą,
 Patys ne tiktai šventai ir mandagiai elgias,
 Bet ir savo namus kaip reik pridabodami valdo. 855
 Taip ant svieto jau, kaip mums švents praneša raštas,
 Vis pulkelis miels viernųjų buvo mažesnis,
 Kaip ans durnas pulks nelabųjų irgi bedievių.
 Bet dar ir toliaus taip bus, kad sviets pasidūkys
 Ir apjeks, visai velniop rėžtu besisukdams. 860
 Sako juk visi šventųjų prarakų žodžiai,
 Ir pons Kristus pats bei jo mokytinių raštai,
 Kad prieš svieto pabaigą bus toks sumišimas,
 Kad baisybės pekliškos visur išsiplatys
 Ir tarp ponų taip, kaip tarp glūpintelių būrų, 865
 Tikt klastas ir šelmystes išvysime kyšant.
 Matom juk kasdien, kaip jau visur karaliaudams
 Velnias vis baisiaus piktųjų suvelia kudlą.
 Ak, broleliai, ak, išbuskim irgi pajuskim,
 Kaip visur išsižioję peklos plyšta bedugniai 870
 Ir kaip pekliškas razbaininks mūsų gadyne
 Su savo mokslais velniškais sudūkina visą.
 Vogt, klastuot, išplėst ir su gvoltu pasisavyt,
 Šelmystes pramanyt, kekšaut bei Dievą paniekyt
 Ir, kas dar daugiau yr pramonių, pramanyti, – 875
 Tai visa viera baisingos mūsų gadyinės.
 Ak, katrul jau čėsas mūsų nelabs nusibastė!
 Mes, lietuvininkai, pirm to nepažydami svieta,
 Dingojom vis, kad tik šveisteris ir prancūzas
 Žmones su svetimais savo mokslais moka supainiot 880

Ir kad vokiečiai tikt vogt ir keikt nesigėdi.
 O štai tarp lietuvininkų taip jau nusiduoda,
 Kad lietuviškas tūls smirdas irgi bedievis
 Lietuvai ir lietuvininkams mums gėdą padaro.
 Ak, lietuvininkai, širdingi mano broleliai! 885
 Ben nesilygykim akliems šio svieto bedieviams
 Ir n'atbokim, kad į mus žiūrėdami bloznai
 Šypsos ir glūpus štukius pramanydami juokias.
 Taigi dabar aš jus, kaip vienas klaps pamokydams,
 Nei prancūziškai, nei vokiškai nepagyriau; 890
 Bet tikt būriškai, kaip draugas jūsų pažįstams,
 Jums tiesiog pasakiau, kaip man pasakyt pasitaikė.
 Ant jau Mertyno nulydėjom didelę šventę,
 O Adpentai su Kalėdoms jau prisiartin.
 Vei kaip iš vakarų tamsių rūstaudami vėjai 895
 Vėl jau į žiemius bei rytus pradeda trauktis
 Ir žiemos šalčius pas mus į Lietuvą varo.
 Ak, jau skubykimės ben veik stubas pasišildyt
 Ir gaspadoriškai stonės galvijų paprovyt,
 Kad, minau, nieks, nei paršuks turėts nesušaltų. 900
 Juk kiekviens galviją, kad jau randasi gruodas,
 Mūsų rūpesčiams vierniems pasiliecavodams
 Ir į saujas mūsų žiūrėdams, pašaro laukia.
 Duokim, bet vis su protu padalydami duokim;
 Nės ateisiančios žiemos ilgumo nežinom 905
 Ir, kiek prieš šventas Velykas liks, nenumanom.
 Ar ne gerai, kad, jau vargingai peržiemavoję,
 Grečną zopostėlj mums dar pasilikusj matom?
 Nugi dabar jau skirkimės ir vapėti paliaukim!
 O Dieve duok mums, kad, šventes visas nulydėję 910
 Irgi sulaukė naujmetį bei šventai pasidžiaugę,
 Vėl susikviestumbim kaimyniškai pasisveikyt.“

ŽIEMOS RŪPESČIAI

Ant žiemos narsai jau vėl rūstaudami grįžta,
Ir šiaurys pasišiaušęs vėl mus atleikia gandyt.
Vei kaip ant ežerų visur langai pasidaro,
Lygiai kaip antai stiklorius įdeda stiklą.
Taipgi namai žuvių, kur varlės vasarą šventė, 5
Dėl barnių žiemos nei su šarvais užsidengia
Ir tamsoj miegot kiekvieną gyvuolį siunčia.
Ant laukus žiemys jau taip nugandino bardams,
Kad ir balos, ir klampynės pradeda rauktis,
Ir purvynai jų teškėt ir šliurpt pasiliauja. 10
Kelias, kad jį mėgina trenkt šokinėdami ratai,
Nei koks būbnas įtemptas dėl pašalo trinka,
Taip kad garsas jo toli galvoj atsiliepia.
Taipgi dabar jau vėl sviets sveikyt pradeda žiemą.
Ak, jau ben ir reik; Kalėdų didelė šventė 15
Artinas, ir Atpentai nor poryt pasibaigti.
Rudenis, ans dramblys, per daug nemandagiai drėbdams
Ir besivoliodams purvuos, mus vargino skaudžiai.
Kožnas į klumpes ir į vyžas įsinerdams
Koliojo jo darbus ir jo madarą skystą. 20
Bet ir ponai, su šulnais skraidydami žirgais
Ir su poniškais kasdien viešėdami rėdais,
Beteškant purvams, nešvankų rudenį peikė.
Todėl į žiemius visi žiūrėdami žmonės
Ir sausos žiemos didei gi belaukdami skundės. 25
Taip visiems bedejuojuant, štai pažars pasidarė,
Ir tuo žiemiškai visur plezgendami vėjai
Darganas į pietus, kur gandrą miegti, nubaidė.
Iš debesių žiema po tam iškišusi galvą
Nei pikčiurna kokia su šūdais rudenio barės 30
Ir su šalčiais jo šlapius nudegino darbus,
Ik ji jau po tam, rudens iškopusi šūdus,
Ant visų baisių klampynių kelią padarė
Ir su rogėms vėl skraidyt ir čiuožt pamokino.
Taipgi dabar, kur mes pirm to pavasarį linksmą 35
Šventėm ir žoleles jo margas sav nusiskynėm,
O paskui džiaugsmus šiltus su vasara baigėm,
Ten pusnynai su baltais kalnais pasidarė,
Ir žiema sav žiemiškas kvietkas nusipynė.
Tikt dyvai žiūrėt, kaipo barzdoti pušynai 40
Su savo kuodais garbanotais visur pasirodo
Ir nei puderuoti ponačiai stov įsirėmę.
Bet kiti nuogi žagarai, tarp jų pasilenkę,
Būriškai po stogais jų stovėdami dreba
Ir raudodami klonojas, kad švilpina vėjai. 45
Bet ir kerplėšos, ir jų kelmai nusigąsta,
Kad smarkus žiemys savo dumples pradeda judyt

Ir besijodams nei su sietais dulkina sniegą.
Taipgi dabar visi pasislėpę gyvuoliai girių,
Vėtroms vėl berūstaujant ir sumišai besipjaujant, 50
Čia viens urvoj sav šiltai, kaip gal, įsigūžtęs,
O kitsai tenai ant virbo tupi besnausdams.

Taip, paukšteliai mieli, jums, taip mums pasidarė,
Ir taip jus, kaip mus, baugin braškėdami šalčiai.
Jus žiemos smarkums į šaltą girę nubaidė, 55
O mus jis besipurtydamas į stubą suvarė
Ir pasišildyt nusiuntė pas kakalį mielą.

Jūsų namai šalti, kur jūs miegodami krankiat,
Jus negal užstot, kad jus išgandina šalčiai.
Mes, kad mus žiemys per daug užkibina grumzdams, 60
Tuo kytriai pasislėpt į šiltą pašalį lendam
Ir tykam kampe, žiemos n'atbodami keršto,
Sav tikrai sušilt karštoką viralą srebiam.

Ak, jūs, vargdienėliai, jūs, nuogi nabagėliai,
Ar būt šilts, ar šalts, ar kits koks dyvinas oras, 65
Rūbais vis vienais ir tais pačiais užsidengiat.
Mes, kad saulė mums per daugel nugarą kaitin,
Tuo trinyčius ar kobotus vėsius užsimaujam;
O kad jau per daug žiemys mus pradeda dovyt,
Štai tuojaus vilnoną sav ir kailinius imam 70
Ar tikrai sušilt į šiltą patalą kopam.

Taip bedūmojant man, vilkai gaujoms susibėgo
Ir, kaip pratę yr, tamsoj tralalaudami staugė.
Ak, jūs, neprieteliai, ar jau mėsos pasigendat?

Ar jau vėl skilvyj jums pastninkai pasidarė? 75
Eikš, šiaury baisus, išklėstyk nugarą bloznu!
Bausk, prispausk su šalčiais juos, kad gloda jų būtų!
Juk baisu žiūrėt, kaip jie kas vasarą mielą
Nei mėsininkai per laukus bėginėdami smaugia.

O kad jie pagiryj užpuola kaimenę linksmą, 80
Tai nesirūpin, ar liesa, ar tukusi kiaulė,
Irgi negailias, kad kokį kuiliuką suėda;
Bet ir kuilį didelį jie parplėšt nesibijo.
Taip tie neprieteliai, kiaulienos jau prisiėdę,
Dar nesisotin, bet ir jautienos užsigeidę 85

Taip berždžias, kaip ir veršingas pamuša karves.
O ir tai negana; jie vis daugiau išsižioję
Jau ir jaučių šešergių parplėšt nesibijo.
Ai, kiek margių, kiek dvylių jie sviete suėda!

Žalį su laikiu kytru bei bingusį keršį 90
Kartais, į laukus nusibastę, pradeda gandyt.
Bet ir juodo jie daug syk n'atbodami buliaus,
Plėšyt ir mėsos prisiest į kaimenę šoka.
Kerdžiaus ir piemenų, kad juos uliuodami baido,
Kartais taip n'atboj, kad vos į pagirį traukias 95

Ir nusinešę ką, tuojaus tikt ėda, tikt ėda.

Ak, žiemy, žiemy, susimilk, padaryk mums provą!
 Juk ne daugio reik, štai jau galvijų neteksim,
 O po tam dar mus pačius su gimine mūsų,
 Moteres ir vaikus vilkai mėsinėt pasidrąsys. 100
 O jūs, jėgėrės mokyti, jūs, liesininkai,
 Kam nešaudot, ką valdonai paliepė šaudyt?
 Argi nežinot, kad nei viens malonings karalius
 Juos užmušt ir išgaišyt žmonėms nepavydi?
 Ar dykai jis jums kulkas bei paraką davė? 105
 O dėl ko vartus kytrus pas girę pastatė
 Ir linksmai gyvent jiems ūbą primušė lauko?
 Ei kiek syk į šilą vogt nuvažiuodami būrai
 Su kašele dovanot slaptoms jiems atneša kumpį
 Ir akelai prisisurbt su stuopoms pripila gerklę! 110
 Bet tai vis klasta; nės varts taip prisisurbęs
 Jau po tam ir prisiegos atmyt užsimiršta,
 O taip jam bekapanojant klastuodami vagys
 Liepas uždraustas, pušis ir drūtmedį vagia
 Ar, nusišovę su griekais, sav parveža briedį 115
 Irgi namėj slapta mėsinėdami juokiasi šelmiai.
 „Rods, – tarė Pričkus, su tabaku būrus pavitodams
 Ir, kaip būdas jo, žnairioms į Kubą žiūrėdams, –
 Rods jūsų mylista jau patys tiek išsimanot,
 Kad klastuot ir vogt vierniems nepridera klapams. 120
 Aš, šaltyšius, aš, mokyto Bleberio žentas,
 Daug klastų tarp jūs numaniau, į baudžiąvą jodams.
 Štai ben vieną tikt žodelį jums pasakysu.
 Tūls tarp jūs, mano sėbrai, vos į baudžiąvą slenka
 Ir atsivilkęs, kad reik suktis, vos rėplinėja. 125
 Viens, stovėdams ir vis šen ir ten žioplanėdams,
 Pasakas ir niekus visokius užneša draugui,
 O kitsai tikt vis į pypkį kemša tabaką
 Ar uždegt ugnies į pintį skilia vėpsodams;
 O vėl kits ką vogt slaptoms į pašalį traukias 130
 Ir, kašeles kitų draugų kytriai sumedžiojęs,
 Kaip koks šuo smarkus pakavotus trupučius ėda
 Ir kitiems baudžiauninkams tikt gėdą padaro.
 Kad koks lenkiškas ar žydiškas balamūtas
 Taip nesvietiškai klastuot ir vogt užsimano 135
 Ar kad vokietis koks, vokiškai pameluodams,
 Taip ponus, kaip ir būrus, apgaut pasidrąsin,
 Tai nesidyviju, nės jiems toks prigimė būdas.
 Ale ką mislijat, kad toks tūls randasi smirdas,
 Kurs lietuviškai kalbėdams pradeda branyt 140
 Ir visai n’atboj, kad Krizas Krizą prigauna?
 Ak, dyvai, kad jau dėl mūs vierni liesininkai
 Su viernais vartais visur dūšaudami skundžias.
 Juk baisu klausyt, kad, ant česnių susibėgę
 Ir brangvyno būriškai prisiriję, būrai 145

Kits kitam klastas ir šelmystes pasižįsta
 Ir iš savo griekų sunkių šūtkas pasidaro.
 Viens apbranijęs liesininką giriasi šelmis,
 O kitsai vartus privilejojęs juokiasi smirdas.
 Šis, akis užsipylęs ir dūkiu svyrinédams, 150
 O ansai, iš viso jau po suolu nupuolęs
 Ir kone merdédams, dar būrų giria vagystę.
 Ak, tu, šventis Dieve, kokią gi gadynę sulaukém!
 Ak, kokios tamsybės jau apjekino svieta!
 Pons ir tarnas jo peklon tikt bėga, tikt bėga. 155
 Dievą viens nieku laikydams juokiasi šelmis,
 O kitsai, kad jam įtikų, niekina Dievą.
 Tūls, kruopas nedarytas ir vos pasukas ésdams,
 Po vargų našta kasdien vaitoja pakumpęs;
 O dar ir toksai utélius juokiasi Dievui! 160
 Skundžias neprietelius, kad ponai vargina svieta
 Ir kad būrams jie paskutinį lašina kraują;
 O tačiaus linksmai nusipešt į karčemą bėga,
 Taip kad panedėlyj dar krapšto kruviną snukį.“
 „Ak, – tarė jam Enskys, pas kumą Krizą sėdédams, – 165
 Pričkau, tu per daug jau mūs išniekini būdą;
 O dėl ko tu taip lietuvininką nabagėlį
 Išdarkai, jo šelmystes visas pasakydams?
 Ar nedabojai, kad visi taip elgiasi būrai?
 Švėds, maskolius, lenks ir žyds kitaip nepadaro, 170
 O ir vokietis, prancūzui „vui“ pasakydams,
 Taip kaip tikras koks prancūzas moka prigauti.
 Juk ir tu, gaidau, šaltyšium dar nepastojęs,
 Su kitais draugais linksmai mokėdavai elgtis.
 Ei kiekisyk, su mumis tamsoj į girę nučiuožęs, 175
 Padarynėms, kaip mes, visokius vogdavai uosius!
 Ale, beje, tu vis kytriai prisivogti mokėjai;
 Todėl ir vartai tave dar niekados nenutvėrė.
 O štai mus nabagus glūpus (tikt gėda sakyti)
 Jau tiekisyk ir taip aštriai liesininks koravojo, 180
 Kad, manding, klastuot ir vogt jau reiks pasiliauti.“
 „Rods, – tarė Selmas, – nei vienam klastuot nepareitis,
 O lietuvininkams dar juo daugiau nepritinka.
 Žinot juk visi, kaip kožnas Lietuvą giria
 Ir kaip daug svetimų žmonių, kad mus pamatytu, 185
 Iš visų kampų šio svieta jau susibėgo.
 Ne tikt vokiečiai visoki mus pažiūrėti,
 Bet ir daug prancūzų mus mylėt susirinko;
 Taip kad ir lietuviškai kalbėdami valgo
 Ir jau rūbais mūs, kaip mes, vilkėti pagavo; 190
 Tikt margų marginių dar nešioti nedrįsta.
 Taigi pameskim jau tokį netikusį būdą,
 O viernai visur ir viežlybai pasielkim,
 Taip jau ir svetimi mus būrai girt nesigėdės.

Juk mums Dievs aštriai, kaip žinom, zokaną duodams, 195
 Draudęs yr klastas visas ir visą vagystę
 Ir nei šiaip, nei taip prigaut mums nedavė valią.
 Kad Dočys ar Jons Mikolui pavagia stungj,
 Ar kad Jekė, ką neviežlybai panorėjus,
 Su klasta slaptoms Katrynos atima ražą, 200
 Tai jau didis grieks; ne, taip užsigeisti netinka.
 Ei kas tai per grieks, kad kartais didelį rąstą
 Šis ar tas, ar ans pasikirtęs pradeda skaldyt
 Ar kad aužuolus šulnus durnai sukapojęs
 Duoną kept ar ką džiovyt į kakalį kiša! 205
 Ar nebūt ir keras koks tam reikalui tikras,
 Ar kūlelis, iš žagarų sausų padarytas?"
 „Jaugi gana, kaimynai! – Pričkus šaukti pagavo, –
 Kas krivulei reik, išmanomai pasisakėm,
 Bet, kas žiemai dar reikės, trumpai pasakykim. 210
 Žinot, kad ugnis, kurią mes skildami darom,
 Daug naudos ir daug iškadų gal padaryti.
 Kad, pasikūręs ją, kuklius ar šupinį verdi
 Ar kad, kepdams ką gardžiai, pas kaminą sėdi,
 Tai tav iš drūtų minkšti pasidaro kąsniai. 215
 Ei koktu dūšelei, kad didei prisivargęs,
 Susnigts argi sulyts pas šiltą kakalį traukies
 Ir mylėdams jį pamaži jau pradedi snausti.
 Ar ne gerai, kad Dievs ugnelę mums dovanojo?
 Bet ir malkos reik, kad nori stubą pašildyt 220
 Ar kad kokį sav prisikaitęs šutini puodą.
 Mislyk tikt, kas būt iš mūs, kad virt užsigeidę,
 Kas mums reik, nei šio, nei to nerastume sviete.
 Tai jau kiauliškus reikėtų jovalus būti.
 Ogi ką veiktumbim, kad kuočės, peršalę smarkiai, 225
 Užkagalės šiltos nerastumbim pasislėpti,
 Bet nei žvėrys ant laukų bėginėdami vargtum?
 Taigi nevenk, žmogau, kassyk, kad viralą verdi
 Ar kad šildytis kytriai pas kakalį timsai,
 Tam dėkavot, kurs ugnį tav ir šilumą davė. 230
 Ale nepykit, kad aš jums, kaip puolasi šulcui,
 Dargi daugiau, kas reik, trumpu žodžiu pasakysu.
 Tas ugnies skaistums, kursai mums žibina stubą
 Ir, kad verdam ką, valgius iššutina puode
 Ar žiemos čėse, kad reik, mums kakalį šildo, 235
 Ta liepsna, klausykit tikt, kad mes nedabojam,
 Daug, ak, daug iškadų gal ūmai padaryti,
 Taip kad jos smarkums, tamsoj pasikėlęs,
 Ne tiktai mūsų būriškas sudegina šėtras,
 Bet ir poniškus butus supleškina greitai. 240
 Juk girdėjot, kaip dusyk puikiam Karaliaučiu
 Dėl raspustos ir sunkių griekų pasidarė.
 Argi nematėte jau daug tokių nabagėlių,

Ubagais einančių, kurius sušutino liepsnos? 245
 Tūls iš jų sav pats, be proto kakalį kurdams,
 O kits, taukus spirgydams, susvilino namą.
 O kiek sykių glūps ir nuopertas savovalninks,
 Pypkį sav užsidegęs, tarp šiaudų nusibasto
 Ir, žėlėk Dieve, taipo supleškina kiemą,
 Kad iš viso tikt vos gals tvoros pasiliekti. 250
 Taip paskui toks neprietelius, iškadą padaręs,
 Ir nei koks baisus razbaininks sviete nerimdams,
 Jau pasislėpt ir šen, ir ten tikt bėga, tikt bėga.
 Taigi dabar bylinėk su juom, taip ubagu tapęs.
 Argi netyrėte, kaip mūsų mylimą Krizą 255
 Pernai neprietelius Dočys susvilino visą?
 Tas širdings žmogus, kaimynu mūsų bebūdams,
 Kožną vis lietuviškai mylėdavo sėbrą.
 Ypačiai ir labiaus šeimyną jis savo mielą,
 Kaip save patį čėdydams, mylėt nepatingo. 260
 Darbą nei vienam jisai n'uždėdavo sunkų,
 O prisidirbus kiekvienam, kaip reik gaspadoriui,
 Vis gardžiai keptus ir virtus duodavo kąsnius.
 Tikt dyvai klausyt, kad Lauras, mūs pakamorė,
 Krizo kelnores ir kuknę pradeda garbyt. 265
 To žmogaus namelius Dočys, kaip jau paminėjau,
 Pypkį sav užsidegęs ir kirmyt nusibastęs,
 Naktyj prieš gaidžius taipo supleškino pernai,
 Kad iš namo jo vos kuolas viens pasiliko.
 Ak, mano kaimynučiai, ak, širdingi broleliai! 270
 Aš dėl Dievo jus meldžiu, n'uzmirškite Krizo;
 Ir kad jums jisai pasiklonos, ubagais eidams,
 Ben nepadyvykit jam, jo pamatydami skrandą,
 Ir kad jis Tėvemūs skaitys, nebarkite biedžių.
 Nės kas naktyj jam, žėlėk Dieve, pasidarė, 275
 Tai mums per pietus kasdien dar gal nusiduoti,
 Kad mes, kaip tūls vokietis, prastodami Dievą,
 Šelmystes padaryt, klastuot ir vogt nesiliausim.
 Taigi mokykis, miels žmogau, čėsu pasirūpyt,
 Kaip žiemavojant tav reikės kasdien pasielgtis. 280
 Šalant be šiltos stubos išbūt negalėsi,
 O šaltos kuršolės srėbt ir surbt nenorėsi.
 Todėl tankiai tav reikės ugnies prasiskilti
 Ir ąsuočių ant ugniavietės pastatyti.
 Tikt, minau, saugokis, kad sav kakalį kurdams 285
 Ir pasikepdams ką bei skanų viralą virdams,
 Nei save patį, nei kitus draugus nepažeisi.
 Juk girdėjai, kaip Dočys, ansai savavalninks,
 Krizui negandas, vargus ir gėdą padarė.
 Todėl nemiršėk kasdien į kaminą žvilgtert 290
 Ir kytriai krapštyt, kad suodžių kas pasidarė.
 O stuboj nevalia sukraut ant kakalio skiedras.

Šukštu čia džiovyt ar džiaut ben pagalį vieną.
 Žinot juk visi, kokį mes urdelį turim
 Ir kaip vyriausybė tą ketina pakarti, 295
 Kurs kaip kietsprandis šaltyšiaus žodį paniekys.
 Bet ir tai negerai, kad kartais ko pasigedęs
 Naktyj į tamsius kampus su žiburiu kopi
 Ar ant vaikpalaikių, kaip tėvui reik, nedaboji.“
 Pričkui taip šaltyšiškai būrus bemokinant, 300
 Štai ant ūlyčios toksai pasidarė šūvis,
 Kad ir žemė su visais daiktais padrebėjo,
 O stuboj langai, naujai taisyti, sudrisko.
 Kožnas šūvį tą girdėdams taip nusigando,
 Kad apgaišę tuo keli po suolu nupuolė; 305
 Bet kiti tarp jų, daugiau turėdami proto,
 Iš stubos Plaučiūno tuo kūliais išsiriti
 Irgi bekapanojant ant kiemo Duraką rado.
 Nės Dočys, varnienos est permier užsigeidęs,
 Biedžiui tam glūpam loduotą puloką davė, 310
 Liepdams, kad jam tuo nušautų dvylika varnų.
 Duraks, paikas vaiks, gaspadoriaus savo paklusęs,
 Varnų mušt tuojaus kiek reik su puloku bėgo.
 Štai, ant kraiko jis išvydęs didelę varną,
 Šovė taip durnai, kad šaudams uždegė skūnę 315
 Ir kaimynų tuo visas supleškino trobas;
 Bet ir Duraką puloks perplyšdams pagadino.
 Tokiai negandai, žėlėk Dieve, nusitikus,
 Tuo pons amtsrots su tarnais visais pasirodė
 Ir tyrinėdams klausė, kaip ugnis pasikėlus. 320
 Štai kiekviens, širdingai verkdams irgi dūsaudams,
 Dočio neprieteliaus ir varnų jo paminėjo.
 Amtsrots su tarnais, kalbas girdėdami tokias,
 Dyvijos didei ir Dočį bardami spjaudė.
 Bet dar to negana. Raspustą reik koravodyt. 325
 Todėl su lenciūgais jį drūtai surakino
 Ir surakytą taip ant rogių nuvežė sūdyt.
 Po penkių dienų daugums susirinko sūdžių
 Ir daugybę liudininkų tuojaus suvadino.
 Štai tuo Milkus ir Enskys su Bleberio žentu, 330
 Lauras ir Laurienė, Jekė su Pakuliene
 Liudyt ir ant Dočio skūst anksti nukeliavo.
 Taipgi dabar visiems jau viežlybai susirinkus,
 Dočį provninkai atvesdyt urdelį davė.
 Jis didei dūsaudams provninkams pasirodė. 335
 Ponai klausė jį, kaip sūdžioms reik tyrinėti,
 Kad jie provą nor kožnam vertai padaryti;
 O ir liudininkai visi, provon suvadyti,
 Liudijo taip vertai, kad ponai liudymą gyrė.
 Bet Dočys, girdėkit tikt, rankas įsirėmęs, 340
 Provninkams visiems nei gero nedavė žodžio.

„Kas jums rūp, – tarė jis, – jūs, provninkai maloningi,
 Kad, varnienos kartais aš išsikept užsigeidęs,
 Varnų ben porelę sav pietums nusišauju?
 Ar nepavelijo gaišyt jas mūsų karalius? 345
 Tarp lietuvninkų daug yr išdykusių būrų
 Ir bernų daug yr, kurie tą niekina valgi;
 O man vis viens miers, kad tikt mėsos prisivalgau.
 O jūs biedžiui man kąsnelį tokį pavydit?
 Ar negana, kad aš jums varnų nunešu kojas 350
 Ir, kaip būrui reik, sugavęs dvylika žvirblių,
 Galvas nusuktas kasmets jums duot nesistengiu?
 Taigi ben irgi manęs ben kartą jau susimilkit,
 Kad aš iš bėdos, gaivydams savo dūšelę,
 Varnų ben kelias išsikept kasmets nusišaudau. 355
 Juk jūs, ponai, mus, būrus, jau taip nustekenot,
 Kad paskiaus mums ėt reiks žiurkes irgi pelėdas.“
 Pričkus su kitais šaltyšiais, Bleberio sėbrais,
 Dyvijos didei, dyvus girdėdami tokius.
 „Ak, – tarė viens tarp jų, – toktu su mūsų gadyne, 360
 Kad savovalninkai, drausmės n’atbodami ponų,
 Sav ir artymui biednam iškadą padaro.
 Ar negana pons amtsrots mus, kaip tėvs pamokydams,
 Draudęs yr su pūčkoms ant padvarių šaudyt?
 O kiek syk kunigai, mišias laikydami, barė, 365
 Kad mes ponams, kaip mums reik, klausyt nenorėjom.
 Taigi dabar žiūrėkit tikt, kas mums pasidarė!
 Ak, Dočy, Dočy, tu mūs klausyt nenorėjai,
 Kad tave mes visi viernai graudendami barėm!
 Rods, žėlėk Dieve, mūs viešpatys maloningi 370
 Būrą, vis pinigų daugiau norėdami, lupa.
 Kad Dočys porelę varnų kept nusišauja
 Ar čerpėj nešvankią jų sav šutina mėsą,
 Rods negražu girdėt ir būrui didelė gėda.
 Ale ką veiks žmogus stokodams ir badu mirdams? 375
 Dėl bėdos juk kartais daug dyvų nusiduoda.
 Tikt permier negerai, kad kuočės glūps savavalninks
 Šaudydams durnai kitiems supleškino namą.“
 Taip visiems besiskundžiant vakmistras atsibastė
 Ir šaltyšiams į Karaliaučių paliepė rengtis. 380
 Tuo pilvots Kurpiūns, vyriausias jų pakamorė,
 Vakmistrui pasiklonodams kepurę nuvožė
 Ir, kas tarnui reik, atlikt viernai pažadėjo.
 Taip po tam jisai, suvadinęs dvylika šulcų,
 Urdelį davė po penkių dienų pasirodyt. 385
 Tuo jie visą Vyžlaukio sujudio valsčių,
 Taip kad iš visų pašalių susirinkę būrai
 Nei koks skruzdėlyns visur kribždėti pagavo.
 Rods taip reikia padonams ponams savo paslūžyt
 Ir atlikt viernai, kad juos jų spaudžia malonė. 390

„Ak, – tarė Lauras, viežlybus žodžius pasakydams, –
 Ak, katrul jau čėsas mūsų nelabs nusibastė!
 Kožnas juk žioplys, vargdienių nugarą lupdams,
 Savo malonę dar iškelt ir girt nesigėdi.
 Kaspars (juk visi pažįstat Kasparą smarkų), 395
 Tas nevidons baisus, vis poniškai pasipūtęs,
 Nei erškėtis koks nabagėlį gandina būrą;
 O jo dumčius Daugkalba, toks jau balamūtas,
 Rėkaudams vis nei gaidys savo skiauturę rodo.
 Ak, kaip maž tokių, kurie, valdydami svieta, 400
 Gailis savo žmonių kaip reik ir atmena Dievo.“
 „Tu, – tarė Pričkus jam, – saugokis Kasparą kibyt
 Ir tylėk, kad dumčius jo tav muša per ausį.
 Dumplės yr naudingas daikts į kaminą pūsti,
 Bet prieš vėjus pūst dar jos niekadės nederėjo 405
 Ir debesių greitų žingsnius stabdyt negalėjo.
 O ar gal ereliui žvirblis glūps prisilygyt,
 Ar bloga varlė prieš liūtą didelį stengtis?
 Taigi dabokis su ponu pasipūtusiu šūtyt
 Ir laikyk savo snukį, kad kalboj nepariktų.“ 410
 Tuos žodžius visiems gi begirdint ištarė Pričkus
 Ir, į kailinius išverstus tuojaus įsinėręs,
 Amtsroto javelius iškultus į Karaliaučių
 Su kitais viernais šaltyšiais nuvezė greitai.
 Bet ir vakmistrui pons amtsrots buvo paliepęs, 415
 Kad ir jis su Pričkum ant pinigų padabotų.
 Nės to amtsroto šykštumas buvo be soties,
 Ir kad kartais jis vargdieniui duodavo grašį,
 Tai tuo tris naktis dėl to miegot negalėjo;
 O, išaušus jau, taip daugel ašarų verkė, 420
 Kad jo slūginės ir bernai visi nusigando.
 Tarnas jo Šlapjurgis su merga Susukate
 Sako, kad jisai dėl to taip ubago baidos,
 Kad jam naktyj apmauduot ir verkt nereikėtų;
 Nės jam šilings duots sapne kaip grieks pasirodo 425
 Ir tamsoj vis ik išauštant gandina biedžių.
 Bet dumčiuks jo, kurs kasdien jam patalą kloja
 Ir kasnakts, kad kožnas jau sav miegt įsigūžtęs,
 Skarbus sergėt tur, penkias liktis užsidegęs,
 Sako, kad jo pons daugysk didei nusigandęs 430
 Irgi drebėdams prieš gaidžius iš patalo šoka.
 Nės prieš gaidgystę vis jam bilduks pasirodo
 Ir jo skrynę su skarbais į kaminą velka.
 Todėl jis kasryts, kad jau vėl užteka saulė,
 Klūpodams kaip tikras nars pas atdarą skrynę, 435
 Už išlaikymą skarbų Tėvemūs pasiskaito.
 Todėl irgi dabar šaltyšiams į Karaliaučių
 Dergiant su karališkais grūdais nukeliavus,
 Verkė jis kasdien ir naktyj rimt negalėjo.

Kartais keikė taip, kad jo vaikai nusigando, 440
 O vėl kartais iš knygelių poterius imdams
 Irgi dūsaudams pas knygas aukštyn pažiūrėjo.
 Taipgi bevargstant jam ir gėdiškai bedejuoiant,
 Štai viens jo tarnų pargrįžęs jam pasirodė
 Ir pasiklonodams, kaip tarnui reik pasiklonot, 445
 Jam kupčelninko Mikolo gromatą davė.
 Amtsrotui laiškų atplėšiant irgi beskaitant,
 Štai ir Pričkus jau parčiuožęs iš Karaliaučiaus,
 Ale dūsaudams ir liguostas jam pasirodė;
 Nės jau žilas buvo žmogus ir sirgdavo tankiai. 450
 Amtsrots, tris žakus naujų skarbų pamatydamas,
 Vėl atsigavo ir sunkiai dūsauti paliovė.
 Bet kaip jo tarnai, kiek yr, surokuoti pagavo,
 Štai kokia nečėstis! Šilingo pasigedo.
 Amtsrots dėl iškadęs tos taipo nusigando, 455
 Kad per visą naktį vėl miegot negalėjo,
 O, išaušus jau, taipo sumušdino Pričkų,
 Kad vos tris dienas sulaukęs numirė biedžius.
 Bet ir vakmistrui taip smarkiai mušė per ausį,
 Kad ir jis penkias dienas ant patalo sirgo; 460
 O būrus visus, kurie jo pardavė grūdus,
 Liepė todėl pliekt, kad jie pasivėlinę buvo
 Ir tiek rūpesčių sunkių jam buvo padarę.
 Tai, broleliai, tai visa šio svieta malonė!
 Tiek nusipelnom, kad viernai atliekame slūžbą! 465
 Juk jau, kas tikt nor, tas būrišką nabagėlį
 Stumdo šen ir ten nei kokį šunį nevertą.
 „Tič, – tarė Selmas, – ne per daug dėl to nusimykim!
 Juk be Dievo sviete nieks negal nusiduoti.
 Ponai žemės šios negal be jo ponavoti, 470
 O mes, būrai, vėl be jo negalime vargti.
 Kožnas tur, kaip Dievs jam skyręs yr, pasikakyt.
 Tas, kurs užgimdams aukštai kaip pons atsisėdo,
 Mislyt tur, kad jį tenai miels Dievs pasodino;
 O tasai, kurs užgimdams būru prasidėjo, 475
 Gėdėtis vyželių būriškų neprivalo,
 Kad tikt viežlybai kaip reik atliekt savo darbus
 Ir labiausiai, kad jis širdingai bijosi Dievo.
 Tu, savavalninke didpilvi, vis pasišiaušęs
 Ir nei žaibas koks žaibuodams gandini būrą, 480
 Ar tu ne taip jau kaip biedžius toks prasidėjai,
 Ir moma taip tav, kaip jam, pasturgalį šluostė?
 Kas tav liepė vargdienį nuliūdusį spardyt
 Ir pasidžiaugt dėl to, kad jis vaitoja dejuodams?
 Dievs ant sosto prakilnaus tav paliepė sėstis 485
 Ir piktus koravot bei baust tav įdavė šobleį;
 Bet teisiuosius kirst ir durit tav nedavė valią.
 Taigi dabokis, aštrų kardą savo pakeldams,

Kad n'žleistumbei tav klausantį nabagėlį.
Ale matau, kad tu, tyčioms akis užsimerkęs, 490
Vieryt jau bijais, kad Dievs visur tave mato
Ir kad kartą jis atdengs tavo visą raspustą.
Tič tikt, ik sūdžia šio svieto tav pasirodys
Ir ponus taip, kaip ir mus, sūdop suvadinęs,
Algą kiekvienam, kaip pelnęs yr, sudavadys. 495
O jūs, vargdienėliai, jūs, vyžoti nabagai!
Jūs, baudžiauninkai, bernai ir kaimenių kerdžiai,
Ir kas dar daugiau yr stenančių nabagėlių,
Ramdykit ben ašaras irgi paliaukite verkę!
Žinom juk visi, kas pernai mums pasidarė, 500
Kaip, žėlėk Dieve, pons amtsrots mūsų nabašninks
Numirdams nuoglai mums raudą didę padarė.
Ak, pon amtsrot, ak, dėl ko mums numirei pernai?
Žinot juk, kaip mes, per daug raudodami biedžiai,
Ak, žėlėk Dieve, baisingą sukata gavom, 505
O daugums, užkimęs jau, kalbėt negalėjo.
Ogi dabar, kad vėl iš naujo verkt nesiliausim
Ir ilgiaus nesvietiškai vaitodami kauksim,
Tur mūs akys iškirmyt ir kūns nusidovyt.
O kas bus paskui, kad jau gyvent nederėsime 510
Irgi karaliui, kas mums reik, atlikt negalėsime?
Ūkius mums atims ir nešt lieps ubagų krepšą.
Taigi nešūtykim, kad ponai skiauturę rodo
Ir velnių vardus kasdien rokuodami keikia.
Dievs kiekvieną kartą ras, kaip yr pažadėjęs, 515
Ir kožnam atlygys, kaip jis yr nusipelnęs.
Jaugi gana šiamsyk vaitojus irgi dejavus!
Skirkimės irgi namo, tiesiog vandruot n' užsimirškim.
Tikt girdėkit, kaip ant mūs jau barasi moters,
O vaikai ant ūlyčių bėginėdami klykia. 520
Jaučiai su arkliais ir karvės pašaro stena;
O paršingos kiaulės bei išalkusios avys
Su kitais daiktais į mus žiūrėdami verkia.
Jau pargrįžtam jus gaivyti; ben meldžiami laukit;
Gausit, kas jums reik, ir šiandien dar prisiėsit. 525
Žinom juk, kaip reik bandelę mylimą sotyt
Ir kiek sykių ją per dieną reikia pagirdyt.”
„Rods, – tarė Lauras, – rods taip reik gyvent gaspadoriams,
Kad jie nor gyvent kytriai ir pilnavot ūkius.
Vokiečiai lietuvninką per drimelį laiko, 530
O prancūzpalaikiai į jį žiūrėdami šypsos.
Šypsos rods, o tik mūsų šauną garbina duoną
Ir dešras rūkytas su pasimėgimu valgo.
O štai, jau lašinių lietuviškų prisiėdę
Ir mūs alų su gvoltu jau visą sugėrę, 535
Viežlybus lietuvninkus išpeikt nesigėdi.
Tu, prancūziškas žioply su šveisteriu storu

Ir kas dar daugiau susibastėt Lietuvą vargyt,
 Kas jums liepė mus ir žmones mūsų paniekyt?
 Ar negalėjot ten pasilikti, kur jus nuperėjo 540
 Ir varles bei rupuižes jus būt pamokino?“
 „Ai, – tarė Selmas, – tu per daug pasakai prancūzams.
 Juk žinai, kiekviens žioplys tur savo davadą.
 Mes, lietuvninkai, barščius ir šupinį skanų
 Su lašiniais gardžiais išvirtus girdami valgom; 545
 Ir šulnų dešrų, lietuviškai padarytų,
 Dar, kad turim tikt, nei šiaip, nei taip nenugrisom;
 Ne, nenugrisom dar, bet vis daugiau užsigeidžiam!
 Kad prancūzpa laikis, riebių varlių prisiedęs,
 O lietuvninks, žirnių bei lašinių prisivalgęs, 550
 Kaip krikščionims reik, dosningo n'atmena Dievo,
 Tai taip viens, kaip kits neverts, kad plutą nukąstų.
 Žalis su dvyliu, su margiu irgi su palšiu
 Yna, kad nor būt, šiaudų pamatydami kūlį;
 O kad iš tikros širdies jiems primeti pluoštą, 555
 Tuo su liežuvio jį krimst į gomurį traukia
 Ir savo šiaudus vis į mus žiūrėdami braškin.
 Ak, kad jie lietuviškai kalbėti galėtų,
 Dar už dovaną tą stalde didei dėkavotų.
 Vasarą rods kita, kad pievų žydi žolelės 560
 Ir kad kožnas daikts, lauke savo pašarą krimsdams,
 Su pasimėgimu valgo ir linksmai šokinėja.
 Bet kad rudenis ir žiema jau pradeda rūstaut
 Ir visi daiktai, baisybių tų nusigandę,
 Slepias ir pasislėpę graužia savo zopostą, 565
 Tai jau ne miera ką skirstyt ar pasisavyt,
 Bet užger reik pr'imt, kaip duoda Dievs padalydams.
 Žinom juk ir jau daug syk ištirdami matėm,
 Kaip gyvi daiktai, kad šaltis jau pasipurtin,
 Slapos ir pilvus skūpai maitydami kramto. 570
 Varlės su žuvimis, vėžiai su savo vėžyčiais
 Ir kas dar daugiau po ledu gyvendami snaudžia
 Ar kas giriose sumišai bėginėdami vargsta,
 Visslab rods žiemos čėse savo pašarą randa;
 Nės dosningas Dievs kiekvieną žino pasotyt; 575
 Ale su pilnoms saujoms mus vis šert nežadėjo.
 Taigi nereik tuojaus nusimyt, kad mūsų zopostas
 Ant laukų menks rodos ar pasimažina greitai.
 Juk ne pirmas mets, kaip mes gyvendami vargstam,
 Irgi ne pirmas sykis jau, kaip šupinį verdam. 580
 Daug išleidom jau skūpų pavasario čėsu,
 O kiek vasarų bei visokių rudenių matėm!
 Klauskit tik senuosius, jūs, glūpieji bebarzdžiai,
 Ir girdėkit, ką jie jums pasakys prisivargę.
 Jūs, vaikai glūpi, dar svietą šį nepažįstat, 585
 Bet nei žindyti paršukai vis šokinėjat.

Dar ir jums ateis vargingos jūsų dieneles,
 Kad pamaži, lėles ir žirgus savo pametę,
 Iš bėdos pelnytis ką nusitversite darbus.

Mes, surukę diedai, mes gi, kuproti nabagai, 590
 Mes taip jau, kaip jūs, ant ūlyčių šokinėjom
 Ir taip jau, kaip jūs, savo jauną vasarą šventėm.
 Ar tikėjomės, sulaukę rudenį kumpą,
 Taip ūmai nusidovyt irgi pablogt taip greitai?
 Ak, kaip veikia žmogiškos nudyla dieneles! 595
 Kožnas viens žmogus, taip pons, kaip būrs, prasidėdams
 Ir vargingai užgimdams tikt pumpurą rodo,
 Ik po tam tikrai, kaip dūšiai reik, prisižindęs
 Auga be rūpesčių, kasdien iš pumpuro kopdams.
 Ale su viena diena žiedelis dar nesirodo, 600
 Bet reik daug dienų, ik pumpurs jo prasilukštin
 Ir savo paslėptą grožybę visą parodo.
 O vei silpnas daikts vos vos žydėti pradėjo,
 Štai jau ir vargai tuojaus jį pradeda stumdyt.
 Žinom juk visi, kaip mums biedniems pasidarė, 605
 Kaip mes, vaikesčiais glūpais dar būdami, žaidėm.
 Ak, kur dingot, ak, jūs, jaunos mūsų dieneles!
 Rudenis ir žiema grožybės jūsų sudarkė,
 O mums, diedams, jau vainiką žilą nupynė.
 Vei, broleliai, seną vėl nulydėjom metą 610
 Ir visokius jo vargus taip jau nulydėjom.
 Ką mums naujas mets ir vėl atkopardama saulė,
 Kad mus sviete Dievs laikys, toliaus sudavadys,
 Dar ikšiol nenumanom ir žinoti negalim.

Ant laukai šalti, kurių mes nugarą minkštą 615
 Vasarą režėm ir grūdelius bėginėdami barstėm,
 Dar su ledais ir su pusnynais miegt užsikloję
 Irgi nerodo, ką mums Dievs dosnings pažadėjęs
 Ir surokavęs yr, kaip mes dar sviete nebuvom.
 Bet pamatysim, kad jau vėl su padėjimu Dievo 620
 Vasara rodysis, ir mes vėl šilumą jausim.
 Čėso reik, to čėso tikt kantriai palūkėkim
 Ir, ik dirvos vėl ką duos, palūkėt nepailskim.

O tu, miels Dieve, tu, dangiškas geradėji!
 Tu pirm amžių, kaip mes dar dūmot negalėjom, 625
 Jau išmislijai, kaip kartą mes prasidėsim
 Ir ko mums reikės, kad šviesą šią pamatysim.
 Tu mums sąnarius ir ūmus visus dovanojai
 Ir sudavadijai kiekvieną reikalą mūsų.
 Tu dienas verksmų bei džiaugsmų mūsų paskyrei 630
 Irgi nulėmei jau kožnam ilgumą dienelių.
 Štai vėl čėsai senojo pasibaigusio meto
 Ir visokios priespaudos su tavo pagalba
 Jau nusidovijo, biedžius mus raudinė tankiai.

Ak, niekingi jūs džiaugsmi šiltos vasarėlės! 635

Jūs, žolelės blizgančios su savo grožybėms!
 O ir jūs, paukšteliai, su saldžiais alasėliais!
 Ar kas dar daugiau pas mus savo vasarą šventėt,
 Jūs neprivalėt rūpytis, pas mus atsilankę,
 Kaip maitysitės ar kur šėtras savo sutversit, 640
 Ir nei art, nei sėt, nei ką suvalyt neprivalėt;
 Nės jums Dievs taip dovytis ir dirbt nepaskyrė,
 Bet be rūpesčių jus išlaikyt pažadėjo.
 Mes, griešni siratos, mes, biedni nabagėliai,
 Rods valnybės jūsiškos pasidžiaugti negalim. 645
 Išgi mažų dienų mus skaudžios vargina bėdos
 Ir iki mirštant mūčyt mūsų dūšias nesiliauja.
 Taip, kaip žinom, ir jau vėl pasibaigusį metą
 Tuo po Velykų, maisto dėl, trūsinėti pradėjom
 Ir daug prakaito per visą vasarą mielą 650
 Dirbdami nu karštų veidelių mūsų nušluostėm,
 Ik zopostėliui ką susirinkom ir pakavojom.
 Taipgi dabar, jau rudenį su svodboms nulydėję
 Ir kaimyniškai bei viežlybai pasidžiaugę,
 Rūpykimės zopostą dar pasilikusį čėdyt 655
 Ir kad ką gardžiai pasikepsim ar išsivirsim,
 Vis rytojaus ir kitų dienų paminėkim.
 Nėsa dar ilgs pažygys, iki vėl vasarėlę sulauksim
 Ir šviežius valgius į puodus kraudami virsim.
 Nugi dabar vėl skirkimės ir su padėjimu Dievo 660
 Skubykimės savo padarynes pamaži pasiprovyt;
 Nės saulelė vėl pusnynus pradeda gandyt
 Ir jau vieversiai linksmi lakstydami čypsi.
 Vei, vasarėlė jau pamaži prisiartina miela
 Ir, kas mūsų zopostams reiks, vėl žada parūpyt. 665
 Bet be tavęs, tu, dangiškasis mūsų tėtuti,
 Nieks negal mums tekt, ką miela vasara žada.
 Ką mums mačys priprovos, ką mūsų trūsėliai?
 Ar kad, sėtuves ir naujus noragus nusipirkę,
 Art išsitrauksim ir grūdėlius kaip reik pasisėsime? 670
 Vislab bus niekai, ką veiksime argi pradėsime,
 Kad žegnojanti rankelė tavo negelbės.
 Tu mus išlaikei per visą prašokusį metą,
 Tu dar ir toliaus mus išlaikyti galėsi.
 Ką mums vasara duos, mes rods numanyti negalim, 675
 Bet tu jau žinai, kiek mums reikės, surokavęs.
 Mes, glūpi daiktai, n'išmanom tavo davadą;
 Ir tavo mislys neigi bedugniai mums pasirodo,
 Kad mes kartais per giliai pasidrąsinę žiūrim.
 Taigi, tėtuti, toliaus už kožną reikalą mūsų 680
 Rūpyk tėviškai, kad vėl jau vasara rasis
 Ir mes vėlei ant laukų trūsinėdami vargsim.“